Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 107 (13821) | 1972 оной майн 7, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ТҮРҮҮ ХҮНЭЙ ҮГЭ

…РАД ЗОНОЙ …ША ТУҺАДА

…жэлдэ Советскэ Союзай Коммунис …съезд боложо, манай ороной арадай …эхэ юһэдэхи табан жэлэй түсэбэй …дые баталан абаа һэн. Тиигэхэ зуу…, Совет правительствомнай арад зо… һайжаруулха, тэдэнине алишье та… һайнаар хангадаг болохо асуудалда …анхарал табижа байдаг гээшэ. Эдэ …зүбөөр шиидхэхэ хэрэгтэ хэлхеэ хол…эрилэгшэдэй хубита бии гэжэ һанаг…эһээ отделениингээ ажалшадай хү…тобшохоноор хөөрэхэ хүсэлэнтэйб.

…й тиимэшье ехэ бэшэ—хамтадаа ар…хүдэлдэг юм. Тэдэнэй дунда олон жэл … хүдэлжэ, дүршэлтэй болоһон хү…ушуулшье бии. Бадма Данзанович …дахи жэлээ монтероор ажаллана. … һайнаар хүдэлһэнэйнгөө түлөө гү…дын хайра шагнал — Ленинэй орден… бүхы республика соогоо мэдээжэ бо…жай-Ханда Данзановна Зомонова ба…тальоноор хүдэлнэ. Арбан үхибүү…тивэйнгээ, нютагайнгаа зоной дунда …һоор үнинэй. Эдэ нүхэд ажалдаа …ис ёһоор хандажа, бусад нүхэдтөө … харуулдаг, дүй дүршэлөө хубаалда….

…бооной отделениин хүдэлмэрилэгшэд …ой, тэндэхи совхозой ажалшадай дун…ор тараахын тула оролдожо байдаг …дэлмэридэмнай совхозой партийна ко…ургуулиин дирекци ехэ туһа хүргэнэ, …эл тарааха ниитын этигэмжэтэдые то… юм. Үнгэрөөшэ намар багшанар Лео… Норбоев, Нина Шагдуровна Туба…газетэ, журналнуудта захил абалгаар … хэжэ, бидэндэ туһалаа һэн.

…алнуудта захил абаад, тэдэнээ саг …ндэнь барюулха гээшэ бидэнэй түрүү…оно. 1953 он болотор аймагай түб …оо почто морёор зөөгдэдэг байһан юм. …3 хоножо, Санагада хүрэхэ. Республи…нүүдые 5—6-дахи үдэртэнь абадаг …һөө Закаменск хотодо Улаан-Үдэһөө …ри самолёдоор асарагдажа, тэндэһээ …ин Санагада түсхай автомашина ерэ…он журналнуудые. бусад корреспон… бидэндэ асардаг болонхой. Тиихэдээ …үдые гурбадахи, республиканска га…ёрдохи үдэртэнь абажа, тосхонойн…та хүргэнэбди.

…ермэ, гүүртэнүүдэй ажалшад өөһэдын… газетэ, журналнуудые 7—10 хоножо, …даг байна. Энэмнай эгээл таарахагүй, … болоно гээшэ. Нэгэ доро хэдэн газе…жашье үрдихэнь бэрхэ, һонирхолтой…шоһон байха.

…имэ юм. Фермэ, гүүртэнүүдтэ газетэ, … абаашажа байха түсхай 2 почтальо…илхо ёһотой байһан аад, энэ шухала … нүхэр Сосоровто даалгажархинхай. …ахадаа почто абаашаха, заримдаа ха…ше абаашангүй байжа байдаг. Зэргэ… Далахайн совхоз салин хүлһэ абадаг … отделениинүүдтээ табяад, тэдэнь … бүри зөөжэ байдаг болонхой. Энэ …хозой хүтэлбэрилэгшэдтэ, парткомдо …һан байгаабди. Теэд ямаршье хуби…гүй.

… хамтадаа хэлхеэ холбооной 14 отде… Тэдэнэй, мүн хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй …лис мүрысөөн эмхидхэгдэһэн нэрэтэй …хэгдэһэн нэрэтэй» гэжэ дахин дабта… Социалис мүрысөөн тушаа хэлхеэ хол… профсоюзай местком һаналаа багаар …ие биратайгаар хүтэлбэрилдэггүй бай…ха юм. Мүрысөөнэй дүн кварталай дүүрэхэдэл гаргагдадаг болошонхой. Ямар отделениин коллектив эрхимлээб, хайшан гэжэ һайн дүнгүүдые туйлааб гэжэ удаадахи квартал соо дуулдахадаа дуулдаха, үгыдөө үгы шахуу. Энэмнай саашадаа тэсэшэгүй хэрэг болоно.

Мүрысөө ёһотоор эмхидхэжэ, һайнаар хүтэлбэрилхэ хэрэгтэй. Дүнгүүдыень һара бүри согсолжо байхада яанаб? Социалис мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн коллектив, хүдэлмэрилэгшэ бүхэниие моральна, материальна талаар урмашуулжа байха шухала. Һайнаар хүдэлдэг почтальон, монтёр, телефонистка тухай аймагай, республиканска газетэдэ магтаалай үсөөхэншье үгэ бэшэжэ болохогүй гээшэ гү? Аймагай хэлхеэ холбооной узелай захиргаан, тэндэхи профсоюзай местком энэ асуудалда анхарха бэзэ гэжэ найдагдана.

Үшөө нэгэ асуудал. Улаан-Үдэһөө Закаменск хүрэтэр самолёдоор, тэндэһээ Санага хүрэтэр автомашинаар почто зөөгдэдэг, Республиканска газетэнүүдые хоёрдохи үдэртэнь абадаг болонхойбди гэжэ дээрэ хэлэгдээ һэн. Тиихэдэ Улаан-Үдэһөө ерэһэн газетэ, журналнууд сүүдхэ соо Закаменскда хэбтэшэнэ. Самолет үбэлдөө 12 час 30 минутада, зундаа үглөөгүүр—8—9 часта Закаменск ерэдэг юм. Самолёдой ерэхэтэй сасуу газетэ, журналнуудые машинануудта ашаад, зүг бүри тээшэнь ябуулжа болохогүй гээшэ гү? Болохол ёһотой. Тиигэдэг болоо һаа, Санага болон Далахайн хүн зон республиканска газетэнүүдые гараһан үдэртэнь абажа, уншадаг болохо байгаа бшуу. Һайн лэ болохо һэн ха.

Эдэ асуудалнууд гансашье Захааминда бэшэ, мүн бусадшье аймагуудта хабаатай байжа болохо. Тиимэһээ зүбөөр, таараха тээшэнь шиидхэхэ шухала гэжэ һанагдана. Энэмнай хүн зоной оюун ухаанай эрилтые хангалгын асуудал шуу.

Һ. ОЧИРОВ,
Захааминай аймагай Санагын хэлхеэ холбооной отделениин начальник.

1972 ХАБАР

ЭРХИМ БЭЛЭДХЭЛЭЙ АША

Үндэр хада уула газартай дээрэһээ Алцагай отделени жэл бүри ажахыһаа холо, аяар Борьёогой талада ошожо эртын тарилга хэдэг юм.

Тиимэһээ хабарай тарилгада хаһа сагтань бэлдэхэ, трактор, машинаһаа эхилээд, тоһо түлишэ, үрэһэ хүрэнгэ хэрэгтэй газартань эртэнһээ абаашаха, бүхы юумэеэ жэншэдгүй бэлэн болгохо гээшэ тон шухала. Бага зэргэ юумын түлөө тарилгын үедэ зуугаад модоной зайда отделениин түб руу, нишэ тиишээ ябахагүй ха юмши. Минута, час бүхэн үнэтэй бшуу.

Газарай хүрьһэнэй дулаасажа, тарижа эхилхээр боломсоорнь эндэхид эмхитэйгээр ажаллажа эхилбэ. Түрүүшын 500 гектарта шэниисэ хэрээһэлүүлэн таригдаа.

— Түрүүшын үдэрһөө найман сеялкэтэй дүрбэн агрегат хүдэлнэ. Зарим тракторнууднай үдэр һүнигүй газараа хахална. Тинхэдэ үдэрынь сеялкэ шэрэһэн тракторнууд һүниндөө баһал газар элдүүриилдэг. Агрегат бүхэн хоёр халаанда хүдэлгэгдэдэг юм, — гэжэ тракторна бригадын бригадирай орлогшо Г. Д. Воронин хөөрэнэ.

Тарилгада ороһонһоо хойшо эндэхи дүршэлтэй бэрхэ трактористнар Николай Ландит, Иван Татарников, Семён Сизов, Дмитрий Воронин гэгшэд эрхимээр ажаллана. Эдэнэр хахалалга. тарилга дээрэшье халаанайнгаа даабари ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Хэһэн ажалыншье эрхим сэгнэлтэдэ хүртэдэг.

Бүхы агрегадуудай ажал хүдэлмэриие бригадир Мунко-Цырен Будаев шадамар бэрхээр эмхидхэнэ. Хүн зондоо һайнаар хүдэлхэ, амарха эрхэ байдал бии болгохо гэжэ оролдоно.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Алцагай отделениинхид бүхы таряалангайнгаа гектар бүриһөө 16 центнер алтан шара шэниисэ хуряажа, Торингоо совхоз дотор мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараа һэн. Мүнөөшье жэлдэ баһал баян ургаса ургуул хабди гэжэ уялга абанхай.

В. БАШАРОВ.
Зэдын аймаг.

МҮРЫСӨӨНЭЙ ЭРШЭ ШАНГАДАНА

Майн һайндэрнүүдые манай таряашад, механизаторнууд хэр угһаа хойшо эршэтэ халуун ажалаараа угтадаг, бураздаа дээрээ үнгэргэдэг гээшэ. Тиигэнгүй аргагүй. Саг хүлеэхэгүй бшуу.

Мүнөөшье эдэ үдэрнүүртэ урин дулаан байһаниие һамбаашалжа, колхозоймнай бүхы бригаданууд хабарайнгаа тарилгые эршэмтэй шангаар ябуулжа байна. Апрелиин 25-һаа хойшо ажахы доторнай бүхыдөө 2842 гектарта гол түлэб шэниисэ, горох таригдаа гэхэ гү, али эртын тарилга хэхэ түсэбнай 60 процент дүүргэгдэбэ.

Майн 1-нэй һайндэрөөр дашарамдуулан, бригада болон агрегадуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүн гаргахада, хоёрдохи тракторна бригада (бригадирынь М. Ф. Михалёв) эрхимлэжэ ябана. Эдэнэр бүхыдөө 1430 гектарта эртын ороoһото тарилга хэхэ түсэбтэй аад, мүнөө 1000 гектарта хүргөөд байнхай. Хара таряа, шэниисэ, горохой тарилгые майн 9 болотор тарижа дүүргэхэ юм.

Хандагатайн отделениин таряан ажалай бригадынхид (бригадирынь П. К. Братеньков) эдэнэрһээ тиимэшье холо гээгдээгүй.

Колхозой эгээл үнинэй, ажалша бэрхэ механизаторнуудай нэгэн Анатолий Малютинай хүтэлбэрилдэг тарилгын агрегат үндэр хада газарта хүдэлбэшье халаанайнгаа даабари ходо 130—150 процент дүүргэжэ, колхозой правлени, парткомой дамжуулгын улаан тугха абанхай. Хоёрдохи һуурида тракторист Яков Лощенковой агрегат гараа. Эдэ үдэрнүүдтэ таряашад, механизаторнуудай дунда мүрысөөн улам шангадана.

Манай ажахы юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ бүхы таряалайнгаа гектар бүриһөө дунда зэргээр 14 центнер таряа, тэрэ тоодо гектарай 16 центнер шэниисэ ургуулхын түлөө тэмсэхэ юм.

А. СОКОЛОВ,
Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой главна бухгалтер.

СИЛОСЭЙ УРГАМАЛНУУД ТАРИГДАНА

Юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ ороoһо таряанай баян ургаса хуряахаар түсэблэһэн Хэжэнгын совхозой механизаторнууд хабарай тарилгын хүдэлмэри түлэг ябуулжа байнхай. Эдэ үдэрнүүдтэ ажахын бригадануудта газар хахалагдана, Һүүлэй мэдээгээр совхозой механизаторнууд 600 гаран гектарта наран сэсэг, обёос горох хоёрые холижо тариһан байна.

Мүнөө тус ажахын механизаторнууд эртын ороoһото ургамалнуудые тарижа байнхай.

П. СОДБОЕВ.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДТА ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН ХЭР ХЭГДЭЖЭ БАЙҺАН ТУХАЙ

1972 ОНОЙ МАЙН 1-нэй МЭДЭЭН

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Бүхыдөө таригдаһаниинь	Тэрэ тоодо: ороoһо таряан	Тэрэ тоодо: горох	Силосэй ургамалнууд	Олон жэлэй ногоон
Баргажанай	2	2	—	—	—
Бэшүүрэй	5	5	11	—	26
Зэдын	5	6	4	38	—
Яруунын	0,1	0,2	—	—	—
Загарайн	5	7	—	—	—
Захааминай	1	2	33	—	—
Кабанскын	17	17	67	23	—
Хэжэнгын	3	3	—	4	—
Хурамхаанай	0,4	—	—	—	—
Хяагтын	2	0,5	—	23	—
Мухар-Шэбэрэй	6	7	32	—	10
Прибайкалиин	6	10	31	—	—
Сэлэнгын	5	4	—	38	15
Түнхэнэй	10	12	34	10	—
Улаан-Үдын	18	26	15	—	30
Хоринн	2	3	—	4	—
Республика доторoo	6	7	33	8	6

ТАСС ШЭНЭ ҺОНИН

ПАРТИДАА ҮНЭН, СУРТАЛ БОДОЛОЙ ТАЛААР БАТА БАЙЛГА

Союзуудай байшангай Колонно зал соо баярай суглаан болобо

Совет хэблэлэй үдэртэ, «Правда» газетын 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан майн 5-да Москвада болобо. Союзуудай байшангай Колонно залда ниислэл хотын партийна ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, газетэнүүдэй, журналнуудай. редакцинуудай, издательствануудай, полиграфиин предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд, эдэбхитэй хүдэлмэрншэн бэшэгшэд суглараа.

Президиумдэ нүхэд В. В. Гришин, Н. В. Подгорный, П. Н. Демичев, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ Г. Ф. Сизов. СССР-эй Верховно Соведэй палатануудай түрүүлэгшэнэр А. П. Шитиков, Я. С. Насриддинова, СССР-эй Верховно Соведэй Президимэй секретарь М. П. Георгадзе, КПСС-эй ЦК-гай. КПСС-эй МГК-гай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, СССР-эй министрнүүд, центральна, московско газетэнүүдэй ба журналнуудай ахамад редакторнууд, радиогой, телевидениин, информационно агентствэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, СССР-эй Журналистнуудай холбооной правлениин секретарьнар, олониитын түлөөлэгшэд һууба.

Баярай суглаае КПСС-эй МГК-гай секретарь В. Н. Ягодкин нээгээ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюро нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан, хүндэтэ президиумдэ һунгагдаба.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Подгорнодо үгын үгтэхэдэнь, суглаанда хабаадагшад халуунаар угтаа.

Нүхэр **Н. В. Подгорный** 60 жэлэйнь ойтой, Октябриин Революциин орденоор шагнагдаһантайнь дашарамдуулан, правдистнуудай алдарта коллективые, хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэдые. газетын олон тоото. эдэбхитэдые Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын үмэнэһөө халуунаар амаршалба.

Нүхэр Н. В. Подгорный «Правда» газетые Октябриин Революциин орденоор шагнаха тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ соносхоод, Эхэ ороной шагнал хайрые «Правда» газетын тугтань сугларагшадай нэрьемэ альга ташалган доро хадаба.

«Правда» газетын ахамад редактор **М. В. Зимянин** энэ үндэр дээдэ шагнал хайрын түлөө КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ бүхы правдистнуудай үмэнэһөө гүн ехэ, үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөө.

—□—

ХАНИ БАРИСААН БА НЭГЭДЭЛ

Гитлеровскэ фашизмһаа немец арадай сүлөөлэгдэһөөр 27 жэлэй ойдо зорюулагдаһан Москва хотын ажалшадай түлөөлэгшэдэй баярай суглаан майн 5-да болобо.

Тус суглаае КПСС-эй МГК-гай секретарь Р. Ф. Дементьева нээгээ.

Олониитын түлөөлэгшэд үгэ хэлэхэдээ, Советскэ Союзай ба ГДР-эй арадуудай хоорондын улам бэхижэжэ байгаа хани барисаан тухай, ГДР-эй нэрэ хүндын бүхы дэлхэй дээрэ хэлбэришэгүйгөөр ургажа байһан тухай, Европодохи эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлэй амжалтанууд тухай дурдагдаа. Эдэ түлөөлэгшэд һайндэрөөр дашарамдуулан. ГДР-эй ажалшадые үнэн зүрхэнһөө амаршалгаад, бүри ехэ, шэнэ амжалтануудые туйлахыень хүсэбэ.

ГДР-һээ Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд **Хорст Биттнер** үгэ хэлээ.

…эй Верховно …зидиумэй Указ

…Б. ПИВОВАРОВТА …ДАЙ АССР-эй …ТА ИНЖЕНЕР …ҮНДЭТЭ НЭРЭ …ОЛГОХО ТУХАЙ

…ын промышленно…өөлгэдэ габьяатай …түлөө, түрэһөөр 60 …ойнтойнь даша… Буряадай АССР-эй …дэй Соведэй Түрүү… Николай Буинович … Буряадай АССР-… инженер гэһэн нэ…гохо.

…АССР-эй Верховно …дэй Президиумэй …э Б. СЕМЕНОВ.
…АССР-эй Верховно …дэй Президиумэй …рь К. МАСЛОВ.
…э,
…эй байшан.
…й майн 6.

…Р-эй Верховно …зидиумэй Указ

…ИКЫН ХЭЛХЕЭ …БООНОЙ …ЭРИЛЭГШЭДЫЕ …ДАЙ АССР-эй …НО СОВЕДЭЙ …ЗИДИУМЭЙ …ЭЙ ГРАМОТААР …АХА ТУХАЙ

… үдэртэй дашарам…еэ холбооной зур…он жэлдэ амжалта… хүдэлһэнэйнь түлөө … Буряадай АССР-… Соведэй Прези…дэлэлэй грамотаар

… Пелагея Захаровнае …дын телефонно-те…анциин электромон…

… Екатерина Бальжи… Ахын аймагай Ба…оной хэлхеэ холбоо… начальник.

… Николай Семёно… хэлхеэ холбооной …-техническэ узелай …стогай начальник.

…АССР-эй Верховно …дэй Президиумэй …э Б. СЕМЕНОВ.
…АССР-эй Верховно …дэй Президиумэй …рь К. МАСЛОВ.
…дэ,
…эй байшан.
…й майн 6.

СССР Союзай 50 жэлэй алдарта ойе баян ургасаар угтаха гэжэ шиидэһэн «Коммунизм» колхозой механизаторнууд, таряашад байгша ондо хабарай тарилга эмхитэйгээр, эрхим шанартайгаар ябуулха гэжэ оролдоно. Эдэнэр таряалан, сабшалан дээрээ нагшэбхэ гаргана, газараа уһална.

—Энэ жэлэй ургасада хэрэглэгдэхээр 8 мянган тонно наг шэбхэ гаргаха түсэбтэй байбал, мүнөө тэрэнээ 10 мянган тонноддо хүргөөбди.—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ П. Н. Лубсанов мэдүүлбэ.

Үнэхөөр эдэнэр 3200 тонно шэбхэ сабшалан дээрэ, 1400 тонно куузику тариха, 600 тонно хартаабха һуулгаха, 3400 тонно огородой газарта, 900 тонно теплицэ соо гаргаад байнхай. Аргал шэбхэ зөөхэ хүдэлмэри үргэлжэлһөөр.

Майн эхеэр колхозой механизаторнууд шэниисээ тарижа захалаа. Түрүүшын 5 үдэртэ 1500 гектар таригдаа. Бүхы 2500 гектар шэниисээ тэдэнэр майн 9-дэ тарижа дүүргэхээр хараалханхай. Шэниисын 900 гектарынь паар дээрэ хаягдаа.

Эндэхи агрегадуудай нэгые тракторист Ананий Будаев шэрэнэ **(1-дэхи зураг, баруун талын).** Сеялкэшэнээр комсомол хүбүүн Доржо Аюшеев ажаллана **(1-дэхи зураг, зүүн талын).** Сеялкэнүүдые һаадгүйгөөр ябуулхын тула тусхай түхеэрэлгэтэй автомашинаар үрэһэ асаржа, 4—5 минутын туршада сеялкэнүүдые алтан шаргал шэниисээр дүүргэнэ. Энэ автомашинын жолоошоноор Еши Очиров хүдэлнэ.

—Манай хүдэлмэридэ һаад хүргэхэ юумэн байхагүй,—гээд, тракторист А. Будаев хэлэбэ. — Үрэһэ хүрэнгэ, тоһо түлишэ тусхай автомашинануудаар асаржа, ажалладаг газартамнай хэжэ үгэнэ. Бидэндэшье халуун эдеэ таһалгаряагүй асардаг юм. Юрэдөөл ажаллаха хэрэгтэй.

ГЭЭГДЭГШЭД БАЙХАГҮЙ

Сеялкэнүүдыень шалгаад үзэхэдэ, бараг һайн байшоо. Сеялкэнүүдэй хойноһоо бүдүүн модон шэрэгдэжэ, газарай хүрьһэн нягтаруулагдана. Үрэһэ хүрэнгэнь бүхыдөө хордогдонхой.

Газар хахалха хүдэлмэридэ гол түлэб гэнжэтэ тракторнууд хоёр халаанда хүдэлгэгдэжэ, механизаторнууд халаанайгаа даабари алгадгүй дүүргэнэ.

Колхозой 1-дэхи бригадада 5 «Беларусь» трактор газар хахална. Эндэ дүршэл ехэтэй механизаторнууд **(2-дохи зураг, зүүн талаһаа)** И. Жарков, И Анохин, коммунист М. Кокорин, комсомол хүбүүн А. Жарков, И. Кокорин гэгшэд амжалтатай ажаллана.

— Бидэнэрэй дунда үдэрэй даабари дүүргэдэггүй хүн байхагүй, — гэжэ тракторист М. Кокорин мэдүүлбэ. — Үдэртөө 3,6 гектар хахалхын орондо 5—6 гектар элдүүрилнэбди. Хэһэн хүдэлмэримнай нэгэтэшье гологдоогүй.

Эдэнэрэй хэлэһыень бодото ажалынь гэршэлжэ үгэнэ. Илүүгүүдынь бүхыдөө предплужнигтай, борнойтой, хахалһан газарынь жэгдэ, һайн.

СССР-эй ойн баярай жэлдэ энэ колхозой гэшүүдэй баян ургаса абаха байһанда этигэмээр.

А. БОРИСОВ.
Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.
Улаан-Үдын аймаг.

БүрАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР А. Д. МЕЛЬНИКОВТЭ БУРЯАДАЙ АССР-эй ХЭЛХЕЭ ХОЛБООНОЙ ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Республика дотор хэлхеэ холбооной ажал хэрэгүүдые хүгжөөлгэдэ габьяатай байһанайнь түлөө Улаан-Үдын радио-телевизионно дамжуулгын станциин цехэй начальник нүхэр Алексей Дмитриевич **Мельниковтэ Буряадай АССР-эй хэлхеэ холбооной габьяата хүдэлмэрилэгшэ** гэжэ хүндэтэ нэрэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ,
Соведүүдэй байшан.
1972 оной майн 6.

ХУРСА ШҮҮМЖЭЛТЭЙГЭЭР

Коллективэй гэшүүдые үзэл сурталай талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдэй хэр зэргэ хабаадалсадаг тухай асуудал Буркоопсоюзай партийна эхин организациин коммунистнууд зүбшэн хэлсэбэ. Энэ асуудалаар элидхэл хэһэн партбюрогой секретарь нүхэр Добрынин Буркоопсоюзай аппарадай, тэрэнэй баазанууд болон нэгэдэлнүүдэй, тэрэшэлэн аймпотребсоюз, рабкооп болон сельпонуудай коллективүүдэй дунда ябуулагдадаг үзэл сурталай, политическэ хүдэлмэриин байдал тушаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэһэн байна. Тиихэтээ хамта энэ хүдэлмэридэхи дутагдалнууд тушаа онсо тогтоо. Илангаяа Буркоопсоюзай барилга-хабсаралгын управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ажалай журам һула. Ажалшадые үзэл сурталай талаар хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриин муугаар эмхидхэгдэһэн дээрэһээ нимэ ушар тохёолдоно ха юм.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаһан коммунистнууд нүхэр Убугунов аппарадай коллективтэ болодог политическэ мэдээсэл ёһын тэдысэ үнгэргэгдэнэ, нимэ мэдээсэл хэхыень политическэ бэлэдхэл һулатай хүнүүдтэ даалгана гэжэ тэмдэглээ. Манай залуушуул (тэрэ тоодо коммунистнууд болон комсомолшууд) политическэ һуралсалда угаа хайхарамжагүйгөөр, харюусалгагүйгөөр хандана. Суглаан хэлсэгдэһэн асуудалаар зохихо шиидхэбэри абаа.

Д. КОЛМАКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын «Электромашина» заводой автокрануудые бөлдэ[...]
П. БУРМАКИНА[...]

ТЕХНИЧЕСКЭ ДЭБЖЭЛТЫН АША ТУҺА

МҮНӨӨ ҮЕЫН ШУХАЛА ЗОРИЛГО

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар нийтын үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэдхэхэ гэһэн зорилго партиин XXIV съезд табиһан байна. Тиимэһээ оронойнмнай ойрын жэлнүүдэй, мүн холын хараата түсэбүүдээр элирүүлэгдэһэн шухала зорилго гэхэдэ научно-техническэ дэбжэлтэ мүн болоно.

Арадай ажахын алишье һалбарида научно-техническэ дэбжэлтэ туйлаха, тингэжэ ажалай бүтээсэ горитой ехээр дээшэлүүлхэ, энээнэй үндэһэ һуури дээрэ нийтын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ гэжэ партимнай заана. 1971—1975 онуудай табан жэлэй үедэ промышленна продукци бүтээн гаргалгын бүхы ургалтын 87 процентнь барилга-хэбсаралгын хүдэлмэриин, 95 процентнь ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар абтаха байна.

Табан жэлэй түсэбөөр табигдаһан энэ ехэ зорилго бэелүүлхэ, техническэ дэбжэлтэ туйлаха хэрэгтэ урлан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшодой дүүргэхэ үүргэ айхабтар ехэ.

Олоной хабаадалгатайгаар

Урлан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод техническэ дэбжэлтэ туйлаха хэрэгтэ сэгнэшэгүй ехэ туһа нэмэри оруулна ха юм. Тэдэнэр үйлэдбэриин технологи шэнэдхэн, үйлэдбэрине шэнэ, бүтээсэ ехэтэй машина, техникээр хангаха, хуушан түхеэрэлгэ шэнэдхэн байгуулха талаар ашатай туһатай ехэ хүдэлмэри хээ, хэжэшье байһаар.

Улаан-Үдын предприятинуудай эдэбхитэйшүүл үнгэрһэн табан жэлэй хугасаада 16,5 миллион түхэригэй экономическа алмалта үгэхэ, урлан нарижуулгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ, абаһан уялгаяа 2,5 миллион түхэригөөр үлүүлһэн байгаа. Мүн энэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ 5270 урлан нарижуулагшад 3,8 миллион түхэригэй алмалта үгэһэн дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ.

Улаан-Үдын авиационно заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэрээ техническэ талаарнь шэнээр зэбсэгжүүлхэ асуудал амжалтатайгаар шиидхэнэ. Ахалагша технолог В. Д. Гомзяков, мастер В. И. Боровиков, техническэ бюрогой начальник В. А. Машанов, механик П. К. Котов, технолог В. Н. Левченко жэл соо абадаг салин хүлһээ харюулха урлан нарижуулгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй 749 эдэбхитэйшүүл нёдондо 357,7 мянган түхэригэй арьбалалта хэхэ арга олгоһон байна. Ноохо сэбэрлэн угаадаг фабрикын шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй тоо жэл бүри олошорһо[...] Тэдэнэй дурадхалнуудай ү[...]дбэридэ нэбтэрүүлэгдэһэнэй ашаар экономическа ехэ ашаг үрэ абтадаг болоо.

Материал, металл арьбалха, хүшэр ажал оньһожоруулха үнэтэ дурадхалнууд үйлэдбэридэ жэл бүри олоор нэбтэрүүлэгдэнэ. Эдэбхитэй урлан нарижуулагшад предприятинуудта олон. Харин шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй эдэбхи үүсхэлэй улам дээшэлжэ, тэдэнэй үйлэдбэриин шухала асуудал шиидхэлсэжэ байбашье, энэ хүдэлмэридэ хүнүүдые бүри олоор хабаадуулха, зохёон байгуулха ажалда мэргэжэлтэд болон хүдэлмэришэдэй хоорондохи холбоо барисаа бэхижүүлхэ эрилтэ табигдана.

Элдэб мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд болон инженер, технигүүдһээ бүридэһэн творческо бригада, бүлэгүүд техническэ орёо асуудалнуудые шиидхэнэ, үйлэдбэрине үргэлжэдэнь оньһожоруулха талаар ашатай туһатай хүдэлмэри хэнэ гэжэ дүй дүршэл элирүүлэн харуулаа.

Мүнөө городой промышленна предприятинуудта 1280 эдэбхитэйшүүлые нэгэдүүлһэн зохёон байгуулхы комплексно 324 бригада ажаллана. Тэдэнэй хүсэ шадалаар нёдондо 615 үнэтэ дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Буряадай АССР-эй габьяата урлан нарижуулагша Д. Л. Астраханцев, технигүүд Т. Т. Лаврик, А. В. Горбов гэгшэдһээ бүридэһэн Улаан-Үдын ТЭЦ-эй бригада уһа халааха шэнэ схемэ зохёожо, 9720 тонно түлишэ алмаха арга олгоһон юм.

Буряадай модо болбосоруулгын болон мебельнэ комбинадай эдэбхитэйшүүлэй ашатуһаар үйлэдбэринь оньһожоруулагдажа, түхеэрэлгэнүүдэй бүтээсэ дээшэлжэ байна. Урлан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын дурадхалнуудай үнэндөө хэр ашатуһатай байһые шалгажа үзэхэ туршалгын бригаданууд локомотивна деподо эмхидхэгдээ. В. Н. Чашин, Ф. П. Анучин, Т. И. Павлицкий, Б. П. Борисов гэгшэдһээ бүридэһэн бригада 6 мянган түхэригэй экономическа ашаг олзо үгэхэ 40 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Бага гаргашатайгаар ехэ продукци үйлэдбэрилхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, бии байгаа түхеэрэлгээ ашагтай һайнаар хэрэглэхэ асуудалда зохёон байгуулхы бригадануудай анхарал хандуулагдана.

Эдэбхитэйшүүлэй бригадануудай ашатай туһатай ехэ хүдэлмэри хэжэ байбашье, тэдэнэй хүдэлмэридэ горитой дутагдал бии. Зарим предприятинуудта эдэбхитэйшүүлэй бригаданууд ганса бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэдһээ бүридэһэн байна. Мүн промышленна олон предприяти, барилгын организацинуудай олонхи хүдэлмэришэд урлан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын хүдэлмэридэ хабаадалсанагүй.

Зарим предприятинуудта юрэнхы дээрээ гэмгүй байдалтайшье һаа, олонхи хүдэлмэришэд эдэбхи үүсхэл гарганагүй, шэнэ юумэ үүсхэнэгүй. Оло мянган хүдэлмэришэдтэй локомотив-вагон заһабарилгын заводой коллективэй оройдоол 7 процентнь урлан нарижуулгын хүдэлмэридэ хабаадалсана. Оруулагдаһан дурадхалнуудай горитой хубинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэнгүй үлэшэнэ. Нёдондо заводой 29 цех, таһагуудай дундаһаа 9 цех, таһагай коллективүүд урлан нарижуулгын ажалһаа ашаг үрэ абаха даабаряа дүүргэжэ шадаагүй.

Заводой хүтэлбэрилэгшэд, партийна комитет олониитын техническэ эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ асуудалда бага анхарал хандуулна. Харин эдэбхитэйшүүлэй шиидхэхэ асуудал заводто олон. Гарай хүсөөр бүтээгдэдэг ажалай хуби 51,8 процент болоно, үйлэдбэриин олон процесс оньһожоруулагдаагүй зандаа. Иимэ байдал бусад зарим предприятинуудта үзэгдэнэ. Улаан-Үдэ городой промышленна үйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдэй оройдоо 11,5 процентнь урлан нарижуулагшад гэжэ тоологдоно. Нарин сэмбын фабрикада, 1-дэхи, 7-дохи СМУ-да, ТЭЦ-эй СУ-да, 3-дахи ГАП-та, 173-дахи, ПМК-да, оёдолой фабрикада шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй тоо урдын жэлнүүдэйхиһээ үсөөрөө.

Эдэ баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, зарим предприятинуудай ажахын хүтэлбэрилэгшэд, партийна комитедүүд, ВОИР-ой советүүд, нийтын бусад организацинууд хүдэлмэришэдэй эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ёһо тэдыгээр хандана, техническэ дэбжэлтэ түргэдхэхэ хэрэгтэ инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй дүүргэхэ үүргэ ёһотойгоор дээшэлүүлнэгүй.

Мүрысөөндэ— үргэн дэлисэ

Республикымнай Министрнүүдэй Совет болон профсоюзай областной совет урлан нарижуулагшадай, эдэбхитэйшүүлэй бригада, бүлэгүүдэй эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ зорилгоор социалис мүрысөө соносхобо. Мүрысөөн табан жэл соо үргэлжэлхэ юм. Өөһэдынгөө һалбарида технико-экономическа талаараа республиканска дунда зэргын хэмжээнһээ үлүү ехэ үрэ дүн туйлаһан предприятинуудай коллективүүд илаһанда тоологдохо. Мүн абадаг салин хүлһээ харюулха дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэн, һалбари дотороо эгээл ехэ алмалта хэһэн бригада, бүлэгүүд, урлан нарижуулагшад мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараха болоно.

Мүрысөөнэй үрэ дүн арадай ажахын һалбари бүхэндэ согсолон гаргагдаха юм. Научно-техническэ дэбжэлтэ туйлаһанай үндэһэ һуури дээрэ нийтын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, мүн табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ урлан нарижуулагшадай социалис мүрысөөн зорюулагдана. Республикымнай эдэбхитэйшүүл табан жэлэй жасада 33 миллион түхэриг оруулха гэжэ шиидээ. Энэнь үнгэрһэн табан жэлэйхитэй сасуулхада 20 процентээр үлүү ехэ болоно. СССР-эй байгуулагдаһан 50 жэлэй ойн гүйсэхэ энэ жэлдэ 6,7 миллион түхэригэй экономическа ашаг үрэ абахаар хараалагдаа.

Промышленна олонхи предприятинуудай коллективүүд техническэ дэбжэлтэ туйлаха хэрэгтэ өөһэдынгөө туһа нэмэри оруулха гэжэ мүрысэжэ эхилээ. Прибор бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд социалис уялга абахадаа, үйлэдбэрине оньһожоруулха, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ урлан нарижуулгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхээр заатагүй хараалдаг. «Урлан нарижуулгын талаар эрхим цех, таһаг, «заводой эрхим урлан нарижуулагша» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхэ конкурс эндэ үнгэргэгдэнэ.

«Теплоприбор» заводой ВОИР-ой эхин организаци ажалай ба материальна гаргаша бага болгохо, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, бии байгаа түхеэрэлгэнүүдэ ашаг ехэтэйгээр хүдэлгэхэ асуудалаар саг үргэлжэ һонирходог болоо. Урлан нарижуулгын болон ухаалан зохёолгын хэрэгтэ хүдэлмэришэдые бүри олоор хабаадуулаад, энэ хэрэгэй ашаг үрэ дээшэлүүлээ, ажалай бүтээсэ бүхы аргаар дээшэлүүлээ гэһэн уряатай конкурснууд үнгэргэгдэнэ. «Ашатуһатай хэрэгүүдэй эстафетэ» гэжэ нэрлэгдэһэн конкурс ехэ һонирхолтой байба.

Урлан нарижуулгын дурадхалнуудые хаража үзэхэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэхэ дурадхалнуудые шэлэн абаха талаар ехэ дутагдал бии. Үнэтэ олон дурадхалнууд саг соогоо нэбтэрүүлэгдэнэгүй.

Инженер, техник бүхэн урлан нарижуулгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха, техническэ дэбжэлтэ туйлаха ёһотой болоно. Тэдэнэр энэ хэрэгые эмхидхэн хүтэлбэрилхэ, хүдэлмэришэдэй эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ хүндэтэ уялгатай.

Шэнэ юумэ үүсхэгшэд ашатуһатай ехэ хүдэлмэри хэнэ. Хэрбээ урдань зарим эдэбхитэйшүүлэй ашатуһаар үйлэдбэриин шухала асуудал шиидхэгдэдэг байбал, мүнөө бүри олон хүнэй хабаадаха, бригада, бүлэг болон нэгэдэжэ, техническэ дэбжэлтэ туйлаха хэрэгтэ хамтын туһа гэмэри оруулха эрилтэ табигдана ха юм. Юуб гэхэдэ, техническэ дэбжэлтэ туйлахын тула үйлэдбэрине үргэлжэдэнь оньһожоруулха, автомат аргаар хангаха, ажалай болон материалай гаргаша бага болгохо, продукциин шанар һайжаруулха хэрэгтэй болоно. Тиимэһээ урлан нарижуулагшадай эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ, тэдэнэй дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гээшэ промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй тон шухалада тоолохо асуудалнуудай нэгэн болоно.

С. БАРДАМОВА.

ПРОФСОЮЗАЙ АЖАБАЙДА[...]

ЗАВКОМ МҮРЫСӨӨ[...] ЯАЖА ЭМХИДХЭНЭ[...]

Улаан-Үдэ хотын промышленна түрүү предприятинуудай нэгэн болохо прибор бүтээлгын заводой профсоюзна комитет мүрысөө эмхидхэхэ асуудалда анхаралаа сагүргэлжэ табижа байдаг.

Эндэхи завком мүрысөө хүтэлбэрилхэдөө, В. И. Ленинэй захяа заабари заатагүй нарин нягтаар сахихые оролдодог байна. Ленинэй зааһанай ёһоор мүрысөө эмхидхэхэдээ олоной дунда үрэ дүнгыень дуулгахые, сасуулан харуулхые, түрүүшүүлэй дүй дүршэл бүгэдын шадабари болгохые, бэе бэедээ туһа хүргэлсүүлхыень оролдодог юм.

«Социалис мүрысөө саашадаа улам һайнаар эмхидхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой үнгэрэгшэ жэлдэ абтаһанай һүүлээр заводой профсоюзна комитет партийна организацинуудтай хамта хэдэ хэдэн хэмжээ ябуулгануудые хараалһан юм. Тиихэдээ юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ социалис уялгануудые абаха асуудалда гол анхаралаа хандуулһан байгаа. Цехүүдтэ, таһаг болон мастерска участогуудта хүдэлэгшэд 1972 оной социалис уялгануудые абахадаа, өөһэдынгөө арга боломжонуудые хаража үзөөд, СССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ эршэтэйгээр ажаллахаар шиидээ. Заводой бүхы участогуудта хүдэлэгшэд социалис уялгануудые абахадаа, продукци гаргалгын юрэнхы хэмжээе хараада абалсахаһаа гадна, политическэ, техническэ, экономическа һуралсалнуудые, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй оруулха хубитые хараадаа абалсаһан байна. Ажалай бүтээсэ заатагүй дээшэлүүлхэ гэһэн түсэб цех, участок бүхэндэ абтаһан уялгануудай гол пунктнь болгогдоһон юм.

Заводой хүдэлмэришэдэй дунда мэргэжэл, мэргэжэлээрнь мүрысөө эмхидхэхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулагдадаг болоо. Эрхим токарь, слесарь, эрхим мастер, технолог, экономист, конструктор гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөн дэлгэрэнхэй. «Мастер-хүмүүжүүлэгшэ» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөн мастернуудай дунда эмхидхэгдээ.

Инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөн ехэ ашаүрэтэй байһанаа харуулаа. Инженернүүд, технигүүдэй 40 процентнь урлан нарижуулгын хүдэлмэридэ хабаадалсана. Тэдэнэр үнгэрэгшэ жэлэй туршада 173 дурадхал оруулаа. Тэдэнь 70 мянган түхэригэй тэнтэй ашаг олзотой байгаа. Инженернүүд болон технигүүдэй 60 процентнь ухаалан зохёолгын дурадхалнуудые оруулжа, хамта дээрээ 318 мянган түхэриг мүнгэ зөөри алмаа.

Социалис мүрысөөнэй дүн эндэ саг соогоо гаргагдана. Тиигэжэ үдэр бүхэнэй, һара, квартал бүхэнэй мүрысөөнэй дүн гаргагдажа байдаг.

Дүнгүүдые гаргалгада цехүүлэй комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр, профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ, заводой партийна, комсомолой организацинуудтай, директэй суугтаа хабаадалсадаг юм.

Мүрысөөнэй дүнгүүдые саг соонь дуулгажа, уялгануудай ямараар дүүргэгдэжэ байһые шалгахада мүрысөөнэй дэлисэ улам дээшэлдэг гэжэ эндэхи профсоюзай завком тоолодог байна. Тиигэжэ мүрысөөнэй дүн үдэр бүри гаргагдажа, заводой радиогоор соносхогдохоһоо гадна, цех бүхэндэ түхеэрэгдэһэн тусхай самбарта бэшэгдэдэг юм. Гадна мүрысөөндэ түрүүлэн ябаһан хүнүүдэй нэрэ бэшэхэ тусхай журнал бии.

Цехүүдэй самбарнуудһаа гадна, бүхы заводой гэрэлтүүлэгдэһэн самбар түхеэрэгдэнхэй. Тиимэ самбарта түрүүлһэн цехүүдэй үдэрэй, һарын, кварталай хүдэлмэриин дүнгүүд бэшээтэй байдаг.

Мүрысөөнэй дүн гарга[...] дой хүтэлбэрилэгшэдһэ[...] хы хүдэлмэришэд хаба[...] ра бүриин түрүүшын [...] цехүүдтэ суглаан үнгэ[...] жалта, дутагдалнууд, [...] ерээдүйн зорилгонууд [...] додог болонхой. Үглөө[...] дэлмэришэдэй һанам[...] нууд захиргаанай зүбл[...] шэн хэлсэгдэжэ, зохи[...] хэгдэдэг.

Мүрысөөндэ шалгара[...] машуулха асуудал проф[...] тийна организациин, ди[...] һөө һайса бодомжологд[...]

Үйлэдбэриин түрүү[...] ральна талаарнь урма[...] «Хүндэлэлэй самбар», [...] дэбтэр» хэрэглэгдэхэһэ[...] хим мэргэжэлтэ», «эрхи[...] лэгшэ», «коммунис а[...] ник» гэһэн нэрэ зэрг[...] додог байна. Мүрысөөн[...] амаршалһан бэшэг са[...] дэхэһөө гадна, хүндэл[...] нууд барюулагдана.

Абаһан уялгануудаа [...] түлөө дэлгэрһэн мүрысө[...] хүдэлмэришэдэй эдэбхи [...] дээшэлнэ. Жэшээнь, В. [...] гэгшын даадаг комсомо[...] залуушуулай бригада та[...] гээ даабарине 4 жэл [...] дүүргэхээр шиидээ. Энэ[...] хан үүсхэлыень ма[...] участогай коллектив д[...] дой ажалшадай хорёо[...] май, июнь һарынгаа ту[...] лана.

Заводой профсоюзна [...] лективэйнгээ дунда соц[...] сөө улам үргэнөөр дэл[...] рилгоор дутуу дунда[...] жа, шэнэ арга замууд[...] байна.

Р. ДЕРЕ[...]
облпрофсовед[...]

КИРОВЭЙ НЭРЭМ[...] НЭЙ ОРДЕНТО ХАР[...] ВОДТО НУРЕКСКЭ Г[...] ЖИКСКА ССР) [...] ХААЛТА БЭЛДЭЖЭ [...] ЭНЭ АСАРИ ЕХЭ Х[...] ТОННО ШЭГНҮҮРТЭ[...] МЕТР ДИАМЕТРТЭ[...]

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ЗАВО[...] РОТУРБИНЫН ЦЕ[...] ХААЛТА ХАРУУЛАГ[...]

ТАСС-ай фотохрони[...]

МҮНӨӨДЭР—РАДИОГОЙ ҮДЭР

СОЁЛ КУЛЬТУРА ХҮГЖӨӨХЭ ЕХЭ ХҮСЭН

Мүнөөдэр — Радиогой үдэр. Совет арад Радиогой үдэрые имагтал научно-техническэ асари ехэ нээлтын үдэр бэшэ, харин ороноо гүйсэд радиофикацилгада эхи табиһан үдэр гэжэ тэмдэглэдэг юм. Радио, мүнөө телевидени үргэн нийтэ арад зоной соёл культура хүгжөөхэ асари ехэ хүсэн болонхой.

Байгша ондо Радиогой үдэр КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлһээ, СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэлһээ дэлбэрһэн политическэ ба ажалай дэбжэлтын оршон байдалда тэмдэглэгдэжэ байна.

Марксизм-ленинизмын сурталнуудые, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые ойлгуулхын, юһэдэхи түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө, СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө социалис мүрысөөнэй ябасые, ажалшадые интернациональнаар хүмүүжүүлхэ хэрэгые харуулха, буржуазна сурталбодолдо эсэргүү пропаганда ябуулха гээшэ теле ба радиодамжуулгануудай гол темэнүүдынь болоно.

СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэл хэхэ үедэ радиодо шэнэ гаршаг бии болоһон байгаа: «50 жэлдэ аха дүү арадуудай бүлэ соо». Иимэ гаршаг доро хэгдэһэн дамжуулгануудта партийна, совет хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, хүдэлмэришэд, колхознигууд үгэ хэлэдэг. Ажалай амжалта илалтанууд тухай хөөрэхэһөө гадна, совет арадуудай хани барисаанай гайхамшаг ашаүрые, социалис интернационализмын суртал бодолой ба ёһо гуримуудай һүр хүсэтэй, илан мандажа байһые элишэлэн харуулдаг юм.

Промышленностиин, барилгын, транспортын асуудалнуудаар хэгдэһэн дамжуулганууд удхаараа, түхэл маягаараа хэдэн бүлэг болоно хубаарна: «Техническэ дэбжэлтын түлөө» (радиожурнал), «НОТ ба үйлэдбэри», «Социалис мүрысөөнэй нүлөө ехэтэй байхын түлөө» (радио-мэдээсэл), «Табан жэлэй түрүүшүүл» (радио очеркнууд), «Шэнэдхэн хубилгалта ба арга боломжонууд» г. м. Шэнэ техникэ нэбтэрүүлһэнэй ашаар нийтын үйлэдбэриин ашаүрые дээшэлүүлхэ, технологическа ажал хэрэгые нарижуулха, үйлэдбэрине оньһожоруулха, автомадаар хангаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдана.

Ороной предприятинуудта мүндэлһэн түрүү арга ониолнуудые үргэнөөр нэбтэрүүлхын тула радиогой промышленна редакци эдэбхитэй ажал ябуулна. Тодорхойлон хэлэбэл, голодоһогүйгөөр продукци гаргаха тухай саратовайхидай үүсхэлэй Буряад ороной промышленна предприятинуудта ямараар нэбтэрүүлэгдэжэ байһан тухай хэдэн дамжуулга хэгдэһэн байна. «Электромашина» заводой үйлэдбэриин ажал ябуулгада зорюулагдаһан манай штатнабэшэ автор Николай Деминой «Шанар — гүрэн түрын удха шанартай асуудал» гэһэн репортаж, Валерий Толстихинай «Дэлхэйн стандартнуудай хэмжээндэ» гэжэ радиоочерк дамжуулагдаа, оньһожоруулагдаһан шэлэй заводой, мяханай комбинадай, Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай главна экономистнууд «Шанар — экономическа ойлгомжо» гэһэн темээр хэдэн хөөрэлдөө хээ.

Радиогой промышленна редакци Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй захиргаантай, партийна ба профсоюзай эмхинүүдтэй хамта «Маанадтан зэргэлээд гээгдэлдэ оролһон нэгэшье хүн байха ёһогүй» гэһэн патриотическа шэнэ үүсхэл гаргаа. Тиин энэ асуудалаар заводһоо хэдэн дамжуулга хэгдэһэн байна.

Түсэбтэ табан жэлэй эсэстэ сүүдхэ соо локомотивуудай ябалгые 1.000 километртэ хүргэхые СССР-тэ түрүүлэн шиидэһэн Буряадай түмэр замшадай үүсхэлые радиогой журналистнууд эдэбхитэйгээр дэмжэһэн байна. Республикын урлан нарижуулагшадай, ухаалан зохёогшодой ажал хэрэгые һайжаруулхын тула промышленна редакци ехэ юумэ хээ.

Фермэнүүдые оньһожоруулха, хүдөө ажахын үйлэдбэрине түсхай шэглэлтэй болгохо, промышленна үндэһэ һуури дээрэ мал ажал эрхилхэ болон бусад асуудалнууд радиогой хүдөө ажахын редакциин хүдэлмэрилэгшэдэй бэлдэһэн дамжуулгануудта гүнзэгыгөөр харуулагдаһан байха юм.

«Промышленна үндэһэ һуури дээрэ мал ажал эрхилхэ» — мал ажалда боложо байһан хубилалтануудые харуулһан дамжуулганууд иимэ гаршаг доро гарадаг юм. Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозһоо, Улаан-Үдын шубуунай фабрикаһаа хэгдэһэн дамжуулганууд олоной анхарал, һонирхол татаа һэн.

«Овощ ургуулагшадай һургуули» гэһэн дамжуулга һүүлэй үедэ һара бүри хэгдэдэг болонхой. БСХИ-гэй овощ ургуулгын кафедрын хүдэлмэрилэгшэд А. У. Лхамажапов, И. Н. Тимошин, овощ ургуулагша, РСФСР-эй габьяата агроном В. И. Левенко гэгшэдһээ бүридэһэн штатнабэшэ редакциин хүсөөр эдэ дамжуулганууд хэгдэдэг юм. Эдэ материалнуудай һайнаар бэлдэгдэһые шагнагшад үндэрөөр сэгнэдэг.

«Түсэбтэ табан жэлдэ—залуушуулай габшагай ажал, эрхэжэл шадабари, бэдэрэлтэ» гэһэн дамжуулга амаралтын үдэрэй программада дамжуулагдадаг. Элдэб темэ эдэ дамжуулгануудта ородог байна. Залуушуулай коллективүүдэй мүрысөөн, залуу хүдэлмэришэдые харууһандаа абалга, техническэ творчество, залуу мэргэжэлтэдэй советүүд, шэнэ техникэ нэбтэрүүлгэ, һаалишадай, хонишодой, механизаторнуудай ажалай амжалтанууд тухай эндэ хөөрэгдэдэг.

СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ радиогой хүгжэмэй редакци «Оронойнмнай арадуудай аялга хүгжэм» гэһэн шэнэ дамжуулга хэжэ эхилбэ. Аха дүү республиканудай хүгжэмэй соёл культурын хүгжэлтэ эндэ харуулагдадаг.

«Хүгжэм дуута Буряад орон» гэһэн радиоальманах, «Клуб ба уран һайханай бүлгэм» гэһэн дамжуулга олоной һонирхол татана. Хүдөөгэй уран һайханай бүлгэмэй харалгын болохоёо байһантай дашарамдуулан, «Дуу сээжэлдэлгэ». «Дуулаябди хамтаараа» гэһэн концертнүүд эмхидхэгдээ.

***

Мүнөө телевиди[...] хүн зоной ажабайдалда гүнзэгыгөөр нэбтэрэн орожо байнхай. Промышленностиин, хүдөө ажахын ба бусад һалбаринуудай асуудалнуудаар дамжуулганууд хэгдэжэ, гүрэнэй ажал ябуулагшад, эрдэмтэд, уран зохёолшод, хүдэлмэришэд, колхозникууд үгэ хэлэдэг, кинокартинанууд, театральна зүжэгүүд харуулагдадаг байна.

Соёл культура хүгжөөхэ хэрэгтэ телевидени айхабтар ехэ үүргэ дүүргэнэ. Манай обществын гэшүүн бүхэндэ коммунис үзэл бодол түхөөхын тула үшөө ехэ юумэ хэхэ зэргэтэйбди.

Партиин XXIV съездын табиһан коммунис байгуулалтын зорилгонууд нийтын ажабайдалда телевидениин үүргые нилээд дээшэлүүлнэ. Мүнөө телевидени совет хүнүүдэй политическэ ба үйлэдбэриин эдэбхи үүсхэлэй ургалтада ашатай туһатай нүлөө үзүүлнэ. Түрүү хүнүүд телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ, һанал бодолоо, хүсэл эрмэлзэлээ мэдүүлхэһээ гадна, дурадхалнуудые, ажаглалтануудые хэдэг лэ.

СССР-эй 50 жэлэй алдарта ойдо бэлэдхэл хэлгэ телевизионно экран дээрэ үргэнөөр харуулагдана. Ленинскэ национальна политикын бэелһэнэй ашаар совет арадуудай олон үндэһэ яһатанай бүлэ соо туйлагдаһан амжалтанууд, социалис интернационализмын, совет патриотизмын суртал бодолоор Коммунис партяар хүмүүжүүлэгдэһэн совет арадуудай эбдэршэгүй бата бэхи нэгэдэл, хани барисаан манай республикын жэшээ дээрэ харуулагдажа байнхай.

Һургуулида ороогүй бага балшар үхибүүдһээ эхи[...] хүгшэд хүрэтэр — о[...] мянган хүнүүдые һо[...] телевидени хүмүүжү[...] ехэ үүргэтэй. Тиим[...] жуулгын темээр да[...] дайнгаа удхые улам [...] ха байһамнай элитэ.

Он жэлэй үнгэрхэ [...] видениин коллектив, [...] дэлмэрилэгшэд дүй д[...] ложо, дамжуулгын[...] улам һайжаруулжа [...] алдуу болохогүй. «А[...] уран зохёолой-хүгжэм[...] ма, «Үдэшын Улаан-Ү[...] легазетэ, эхэнэрнүүд[...] даһан «Сэсэг» гэжэ [...] «Хүн ба байгаали», «Х[...] ли» гэһэн дамжуулга[...] үедэ телеэкран дээрэ [...] даг боложо, телевизор[...] магтаал һайшаалда х[...]

Гэбэшье радио ба те[...] олохон дамжуулгануу[...] доогуур хэмжээндэ. [...] гынгаа талаар һула[...] ниинь халагламаар. [...] скэ публицистикын [...] шэлдэ, һайн һайхан [...] түшэглэн, коммунизм [...] байгаа совет хүнэй[...] лые, хүсэл эрмэлзэлые[...] до хурсаар харуулһан[...] нуудые бэлдэхын тула [...] левидени ба радиогой[...] лэгшэд оролдолго га[...]

Ц. МИ[...]
БурАССР-эй Минис[...]
Советэй телевидени б[...]
дамжуулгын [...]
түрү[...]

Хурамхаанай аймагай Дэрээнэй совхоздо уран гоёор дууладаг, зүжэг концертдэ наадахадаа бэрхэ шадамар хүбүүд, басагад олон юм. Дэрээнэй арадай театр республика соогоо суурхаһаар үнинэй. Уран һайханайнь бүлгэмэйхид саг үргэлжэ бригада, отарануудаар ябажа, концерт наада харуулдаг гэч.

Эдэ бүгэдые Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ Дэрээнэй сомоной Соведэй түрүүлэгшэ В. Ц. Баторов ударидана.

Газетымнай энэ хуудаһан тэдэнэй ажал хэрэгтэ зорюулагдана.

I. ДЭРЭЭНЭЙ АРАДАЙ ТЕАТР

1.

НЮТАГ БҮХЭНДЭ өөрын эдэбхитэд, уран бэлигтэйшүүл олон байдаг. Дуу, хүгжэм хандахыень аяшархан шагнахадаа гү, али шаддоотэй орёошог зүжэгтэ наадахыень һонирхохадаа одоо үнэн сэдьхэлһээ баясажа, нилээд удаан һанажа ябахаш. Иимэ хүнүүд нютагайнгаа түхэл шарайе шэмэглэн гоёжо, нэрэ хүндыень дээрэ үргэжэ ябадаг шуу.

Тиихэдэ Дэрээндэ ямар бэ? Имагтал урагшаа түлһэн эдэбхитэд, уран бэлигтэйшүүл эндэ үнэхөөрөөшье олон. Малшан Будажаб Сабхаев, тэвод Хүбүүлэй Ринчинов, һаалишан Розалия [illegible]нева, хонишон Аграфена Бубеева, трактор[ист] Даши Батуев болон бусад олон хүнүүдые [бэли]г талаангүй гэхэ аалши. Үгы даа. Ажалай [һүү]лээр соёлойнгоо байшанда ерээд, зүжэгэй [роль]нуудта тааруу зохидоор хубсаланхай, гримэ будаанхай һаадахадань танихаар бэшэ байгаа. Эдэнэр хүдэлжэшье, амаржашье шадана. [Ху]дали дээрэ һуужа, үетэн нүхэдэйнгөө наада-

Этхитын бригадын түрүү һаалишад культбазада шэнэ һонин газетэ, журналнуудые уншажа, ажалдаа ошохоо гаража ябана.

[illegible]гансашье һонирхон харадаг бэшэ, өөһэдөө [illegible] хабаадалсажа, хүнэй сэдьхэлдэ урма [illegible] бадаруулна. Тиимэл хадаа бэлигтэй, эдэбхи[illegible] гээшэ.

Дэрээнэй сомоной Соведэй түрүүлэгшэ Владимир Цыдыпович Баторовтой (арадай театрай [illegible]ссер) уулзажа хөөрэлдэхэдэм, шкаф соохоо [illegible] зузаан папка гаргаад, саарһа дансатаа танилсахые дурадхаа.

[illegible] арбан хоёр жэлэй саана, 1960 оной [illegible] һарада нютагай залуушуулай үүсхэлээр [illegible] коллектив байгуулагдаһан байна. [illegible] мэдээжэ драматург Ц. Шагжинай «Будамшуу» табижа, нютагайхидаа баясуулhан. [illegible] рольнуудтань Сигизмунд Будаев, Софья Цыбикова, Анна Чойропова, Владимир Баторов, [illegible] Ринчинов, Надмитцырен Санжиев, Раиса [illegible], Даша Аюшеев, Нам Бадмаев, Бальжи[illegible] Мунгунов гэгшэд наадажа, тодо хурса образ [illegible] шадаһан байгаа харуулаа бэлэй. [illegible] мүнөөшье зүжэгүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, [illegible]. Хүн бүхэниинь бэлиг шадабаряа онсо [illegible] хэрэглэжэ, [illegible] харуулхые оролдодог гээшэ. Бүхы юумэн [illegible] табигдана гэхэ гү, али режиссёр [illegible] шадаг шуу. Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ В. Ц. Баторов түрүү[illegible] зүжэг («Будамшуу») табиһан юм. [illegible]

[illegible] гэһэнһээ хойшо арбан хоёр жэл үнгэр[illegible]. Жэл бүхэндэ нэгэ-нэгэ гү, али заримдаа [illegible] зүжэг найруулан табижа, нютагайхидаа [illegible]. Тусгаар мэргэжэлтэй артистнар үгы [illegible]. Тиихэдэ хүн бүхэниинь [illegible]. Һайнинь гэхэдэ, ажал хүдэлмэрэ [illegible] театрай ажалhаа [illegible] байдаггүй. Хэлсэһэн сагтаа бүгэдөөрэн сугларaaд, орой һүни болотор репетици хэдэг. Олонхидынь гэр бүлэтэй, нарай балшар үхибүүтэй байдаг. Энээндээшье торо̆догогүй.

Зүжэг бүхэндэ ондо ондоо хүнүүд хабаадалсаха ушартай болодог. Тиигээд ерэхэлээрээ, нилээд олон хүн хэрэгтэй болодог.

1961 оной апрель. Б. Пурбуевай «Сасуутан» гэжэ зүжэг. Гол рольнуудтань дээрэ дурсагдаһан нүхэдһөө гадна, жэшээнь, Жамьян Борбонов, Зинаида Ухинова, Еши Мунгунова, Гомбо Очиров, Ирина Будаева, Галина Щиреторова гэгшэд наадалсаһан байна. Тэрэ оной июнь һарада арадай театрнуудай болон драмын коллективүүдэй недели Улаан-Үдэдэ боложо, Дэрээнэй коллектив нэгэдэхи һуури эзэлээд, 1-хи шатын дипломоор шагнагдаһан байна.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо ходо урагшаа тэгүүлээ. 1961 оной ноябрь. Драматург Ц. Шагжинай «Эй, даа Базар, Базар!» гэжэ зүжэгэй премьерэ болоо. Гол рольнуудтань дээрэ дурсагдаагүй хүнүүд, мүн Элбэг Раднаев, Елизавета Митапова, Софья Содномова гэгшэд түрүүшынхиеэ наадажа, бэлиг шадабаряа туршаһан байха юм. Тиигэжэ нютагай эдэбхитэнэй уран бэлигые шалгажа, артистнарайнгаа тоо олошоруулаа. Урдань «амияа хараад, арһа хэдэрээд» ябаһан заримашуул театрай хүдэлмэридэ хабаадалсажа захалаа һэн. Энэнь ехэ һайн гээшэ.

1961 оной декабрь. Драматург М. Ульянинскиин «Үглөө» гэжэ зүжэгэй премьерэ болоо. Гол рольнуудайнь нэгэндэ урдань хабаадалсаагүй Владимир Лорготоев наадалсаа. Тиигээд ерэхэлээрээ, нэгэ жэлэй туршада аяар гурбан томо зүжэг табиһан болоно бшуу. Искусствада, гоё һайханда хэлбэришэгүй дуратай байхаһаа гадна, тэнсэлгүй ехэ эдэбхи үүсхэлтэй байһанаа харуулаа, харуулнашье. Эндэ Дэрээнэй сомоной Соведэй түрүүлэгшэ, Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ Владимир Цыдыпович Баторовай үүргэ айхабтар ехэ гээшэ.

1962 оной апрель. Ц. Шагжинай «Сэлгеэхэн нютагайм сэсэрлигтэ». Гол рольнуудтань Мария Бадмаева, Ольга Буянтуева, Евдокия Гомбоева гэгшэд наадалсаһан байна. Томо зүжэгэй рольнуудта түрүүшынхиеэ наадаһан эдэ гурбан нүхэд саашадаа бүришье эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, ямаршье зүжэгтэ наадахаар бэлэн байдаг. Бэлиг шадабаритай байһанаа мэдэржэ эхилнэ ха юм.

1963 оной ноябрь һара. Драматург Н. Балданогой «Бүргэд дэгдэхэдээ дали ургадаг», һүүлээрнь Жамсо Тумуновай «Сэсэгмаа», «Хилэ дээрэ», Ц. Шагжинай «Хабарай дуун», «Тангариг» гэжэ мэдээжэ зүжэгүүдые, мүн Хоца Намсараевай «Тахуунай» гэжэ шог ёгто рассказые найруулан табиһан байна.

— Буряад драмын театр ерэдэг гү?—гэжэ нэгэ хүнһөө асуухадам, тэрэм энеэбхилээд:—Мэдэнэгүйб. Харин Дэрээнэймнай арадай театрай коллектив аймаг соогуураа ходо ябажа, зүжэгүүдые харуулжа байдаг юм. Юрэдөө, ямаршье бэрхэ артистнарһаа дутуугүй наададаг гээшэ, — гэжэ хэлээ бэлэй.

Зүб лэ даа. Дэрээнэй арадай театр саг үргэлжэ аймаг соогуураа ябажа, шэнэ һонин зүжэгүүдые харуулжа, ажалша бэрхэ хүнүүдые баясуулжал байдаг. Тиимэл хадаа нютагтаа хүндэтэй гээшэ.

2.

НЁДОНДО ЖЭЛЭЙ апрель һарада арадай театрнуудай болон драмын коллективүүдэй харалган Улаан-Үдэдэ болоһон юм. Дэрээнэйхид Ц. Шагжинай «Тангариг» гэжэ зүжэг харуулжа, эгээ эрхим сэгнэлтэдэ хүртэһэн, нэгэдэхи шатын диплом абаһан байна. Тиихэдэ Дэрээнэй [illegible] болоһон юм. Бүхы гэшүүдэйнь тон харюусалгатайгаар, ороддоотойгоор хүдэлдэгые энэнь эли бодо гэршэлнэ.

— Жан Балданов гээшэмнай Һурядай элитэ артист Владимир Халматовта тон адлирхуугаар аад, өөрын маягтайгаар наадана. Тиихэдэ Даша Аюшеевэй наадаха түхэл маяг Бадма Нечкиндэ тон адлирхуу, — гэжэ Улаан-Оронгын хүн зон омогорхон хэлэһэн юм. Ушар юуб гэхэдэ, республиканска харалганай һүүлээр Дэрээнэй арадай театр Улаан-Оронго ошожо, Ц. Шагжинай «Тангаригые» харуулһан байгаа бшуу. Жиирэй, ажалша зоной сэгнэлтэһээ хүндэтэй юумэн үгы гэлсэгшэ. Энэнь тон зүб лэ хаш даа.

Бэлигтэй залуу артист Жан Балданов совхоздоо барилгашанаар хүдэлдэг. Тиигэбэшье театрай гол рольнууд ехэнхидэ тэрэнһээ дулдыдадаг гээшэ. Ёһотой артистын бэлиг шадабари, түхэл маяг тэрээндэ хуу бии. Нюргаар үндэр, арюухан сэбэршье, хонгёо хоолойтой, наадахадаашье өөрын маягтай. «Тангаригта» нютагай баян Шоның рольдо наадана. Айхабтар мэхэтэй, хэрзэгы муухай аашатай баян. Жан Балданов Шоның түхэл шэнжые харуулжа шадана.

Совхозой главна инженер Даша Аюшеевэй сценэ дээрэ гарахатай хамта хүнүүд эзэлүүдгүй энсэлдэхэ юм. «Будамшууда» Найданай, «Тангаригта» Сүгсэ үбгэнэй рольдо наадажа, хододоо доромжолуулжа, хүн зоной шоодобори, болошо ябаһан хүнүүдэй образ тодо хурсаар гаргадаг. Тиихэдэ Софья Цыбикова хододоо залуу, сэбэр һайхан, энэрхы дулаан сэдьхэлтэй эхэнэрые эрхэ бэшэ һануулдаг. Ц. Шагжинай «Будамшууда» — Гэрэлэй, «Тангаригта» — Эхын, Ж. Тумуновай «Сэсэгмаада»—Сэсэгмаагай рольнуудта наадажа, хүнэй сэдьхэлдэ урга сэсэг бадаруулна.

> **«...Ажалһаа сүлөө саг гээшэ ниитын баялигай хэмжээн мүн гэжэ үшөө Маркс хэлэһэн байгаа. Гэбэшье бүхы общеcтвын материальна болон оюун ухаанай баялигые бүри ехээр арьбадхахын тула хүнэй бэлиг шадабариие бүхы талаарнь хүгжөөлгэдэ ажалһаа сүлөө саг ашаглагдаа һаа, тэрэ үнэхөөрөө олониитын баялиг гэжэ тоологдохо болоно...»**
>
> *(СССР-эй профсоюзуудай XV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэһөө).*

«Пиглай» гэжэ үгэ Дэрээндэ далижанхай. Хаанаһаа энэ үгэ бии болоо хаб? Гайхаадшье яхамнайб, сценэ дээрэһээ далижаһан үгэ. Нютагай дунда һургуулиин багша Анна Чойропова хэрзэгы муухай аашатай, шабар сэдьхэлтэй, хуулирхуу зандаран һанаатай Пиглайн («Будамшуу») түхэл шэнжые тобойсо харуулһан юм.

Хэнэйшье мэдэһээр, энеэдэ наадатай, шог ёгто рольдо наадахада айхабтар хүшэр ха юм. Хэды тиигэбэшье Жамьян Борбонов шог ёгто зүйлнүүдэй нюусые таажа, хэзээдэшье мартагдашагүй образ гаргажа шададаг. Сценэ дээрэ бэеэ абажа ябахань одоо гайхалтай. Нюур шарайгаа хүбилгэхэ, нэгэ заримдаа хилгааһан нарин хоолойтой болошохо, тиигэжэ байтараа дүлии хүнэй обхолзомоор бабанашаха. Өөрын бэлиг шадабари яһала бии.

Һайнийнь гэхэдэ, театрай коллектив халаан тухайдаа гэхэ гү даа, али залуу артистнарые олоор һургаха тухайдаа һаналаа ходо табина. Жэшээнь, залуу артистнар Андрей Будаев, Андрей Митапов, Людмила Санжиева, Римма Баторова болон бусад бэлиг шадабаряа мүлин нарижуулна.

Мүнөө Ц. Шагжинай «Түрүүшын жэл», Д. Батожабайн «Үрбаанай уршагта ябадал» гэжэ зүжэгүүдые бэлдэжэ сүлөогүй байна. Арадай дундаһаа мүндэлэн гараһан уран бэлиг хододоо бурьялан байдаг шуу.

II. «МҮНӨӨДЭР РЕПЕТИЦИ БОЛОХО»

ҮДЭШЭЛЭН ТЭЭШЭ айлшадай хонодог гэртэ ороходом, радио үһан буряадаар дуугаржа байбал даа. Улаан-Үдэһөө хэлэнэ ёһотой гэжэ һанахадам, үгыл даа. «Дэрээн хэлэнэ! «Дэрээн хэлэнэ! Үдэшын 7 час 30 минутада соёлой байшанда ээлжээтэ репетици болохо. Уран һайханай бүлгэмдэ хабаадагшад бүгэдөөрэн ерэхэ ёһотой!» гэһэн соносхол намайе ехэтэ баясуулаа һэн. Ушар юуб гэхэдэ, уран һайханай хүдэлмэридэ эндэхи зон ёһын тэдысэ ханданагүй, харин энэ тон шухала хэрэгтэ үнэн сэдьхэлһээ оролсоно гэжэ үшөө дахин ойлгоо һэм.

Магазинай хажууда хабтагар сагаан саарһан үлгэгдэнхэй. Эндэнь мүн баһа репетици тухай соносхол бэшээтэй. Гудамжада уулзаһан хүнүүд энээн тухай хэлсэнэ. «Репетицидэ ерэхэ ёһотойш. Ерэнгүй үзэлши!» гэхэ мэтын заналган оройдоо үгы бшуу даа. Хаһа сагтаа булта клубтаа сугларадаг.

«Хадын шулуутай минии тоонто
Хэрмэ, булгаар баян нютаг даа.
Эжэл бугын урамдаан доро
Эжым намайгаа бүүмэйлөө»,—

гэһэн дуунай аялга хүгжэм долгилон зэдэлжэ, ээлжээтэ репетици эхилбэ. Энэ хадаа республиканска дипломантка, уран һайханай бүлгэмэй үнинэй гэшүүн Сэсэгма Доржиевна Зандраева гээшэ.

Энэ дуун соо бүхы юумэн бии. Байгаалиин баялиг, бугын урамдаан, инаг дуран, эхын баяр. Энэ дуунай аялга танил аад, үгэнүүдынь Дэрээнһээ һабагша татан зохёогдонхой. Тоонто нютагтаа хэлбэришэгүй дуратай хүн иигэжэ зохёодог. Композитор Б. Цырендашиевай мэдээжэ дуунай аялгада тааруулһан дуу Сэсэгма Доржиевна өөрөө найруулан зохёогоо. Энэнь һайн гээшэ. Харин энээн тухайда манай композиторнууд бодомжолжо үзэдэг һай... Жэнхэни буряадаар ханхинадаг дуунууд үшөөл үсөөн гэжэ һанахаар байна.

С. Д. Зандраева болбол ашанартай болоһон «төөдэй». Тиигэбэшье урданайхидаал адли задарюун залуу зандаа, уран һайханай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Заабол дуу дуулаха гү, али зүжэгтэ наадалсаха ёһотойт гэжэ тэрэниие хэншье баадхадаггүй. Теэд багаһаа искусствада дуратайгаар хүмүүжүүлэгдэһэн хадаа баһа яахаб. «Талын үргэн Хүнтэй», «Аялга һайхан дуунууд» гэжэ дуунуудые уянгатуулан дуулахадань, хүнүүд нилээд удаан альга ташалдажа, дахин дуулахыень гүйдаг заншалтай. Тиимэл хадаа һаяшаг болоһон аймагай уран һайханай харалган дээрэ Сэсэгма Доржиевна бүришье эршэтэйгээр дуулажа, магтаал һайшаалда хүртөө. Гадна зүжэг нааданда хабаадалсадаг. Иимэ хүнүүд хэды олон гээшэб. Нютагай һургуулиин багша Евдокия Дарижаповна Очирова 1959 онһоо хойшо уран һайханай бүлгэмдэ хабаадалсана. «Уряал», «Үргэн Ага» гэжэ буряад арадай дуунуудые хангюурдан дуулахадань, хүнүүд ээлүүдгүй уярдаг, үшөө дахин дуулахыень гүйдаг. Энэ нүхэрнай мүн баһа зүжэгтэ наадалсажа, тодо һонор образ харуулдаг юм.

Таби наһаяа шахажа ябаһан Нам Бадмаевич Бадмаев ямар гоёор дууладаг гээшэб. Тэрэ Сорюур гэжэ газарта малшанаар хүдэлдэг. Репетициин болохо үдэшэ ажалаа бэшэ нүхэдтөө даалгаад, морёо унанхай, Алла нютаг тээшэ хатаргадаг. Машинаар хүсэхын аргагүй. «Согто-Хангил», «Үншэн сагаан ботогон» гэжэ мэдээжэ дуунуудые уянгатуулан гүйсэдхэдэг малшан мүнөө 168 хашарагуудые шахан таргалуулна. Мүн баһа зүжэг нааданда хабаадалсана. Жэшээнь, Ц. Шагжинай «Будамшуу», «Хабарай дуун», Б. Пурбуевай «Сасуутан» гэжэ зүжэгүүдэй гол рольнуудта наадалсажа, магтаал һайшаалда хүртэһэн байха.

Поэт Д. Улзытуев «Гуниг» гэжэ шүлэг бэшээ, тиихэдэ композитор Б. Цырендашиев энэ шүлэгтэнь аялга хүгжэм найруулаа һэн. Энэ дууе арад зон уянгатуулан дуулажа, дали жэгүүртэй болгоо. Холын Дэрээндэ энэ дуун мүн баһа ерэнхэй. Уланхаанай хүүгэдэй саадай хүмүүжүүлэгшэ Любовь Ухинова энэ дууе илангаяа гоёор дуулажа, хүнэй сэдьхэлдэ урма зориг бадаруулжа шадана. Луговод Дамба Батуев композитор В. Мураделиин «Бухенвальдский набат» гэжэ мэдээжэ дууе һүрөөтэй гоёор дуулажа, бүмбэрсэг дэлхэйн арад зониие эбтэй эетэй ажаһуухыень уряалдаг. Зүгөөр бүхы юумэн дуушанһаа дулдыдадаг шуу. Орёо хүшэр аялгатай энэ дууе луговод хүбүүн ямаршьегүй гүйсэдхэжэ, уран һайханай аймагай харалганай үедэ магтуулаа бэлэй. Дамба Батуевай бэлиг шадабари саашадаа улам ургаха, мүлин нарижаха, операһоо аринуудые ямаршьегүй дуулаха шадалтай болохо. Энээндэнь ямаршье һэжэг түрэнэгүй.

Дууша бэрхэ хүбүүд, басагад Дэрээндэ үнэхөөрөөшье олон. Жэшээнь, Семён Ринчинов, Сэсэгма Очирова, Цыренжаб Балсанов болон бусад дуулахадаа, зүжэгтэ наадахадаа, шог ёгто үгүүлэлнүүдые гүйсэдхэхэдөө илангаяа бэрхэ.

Аймагай уран һайханай харалганда Дэрээнэй совхозһоо аяар ная гаран хүн хабаадалсаа. Концертынь программада ехэнхидээ дуунууд байгаа. Наян хүнһөө бүридэһэн хоорынь үнэхөөрөөшье һүрөөтэй байгаа. Хонишод, һаалишад, эмшэлэгшэд, луговодууд, багшанар, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хоортонь хабаадалсаа. Парти, Эхэ орон, эб найрамдал тухай дуу һүрөөтэй шангаар дуулахадань, саһан мундаргата шобхо оройнууд дээгүүр зэдэлжэ байгаа. Хоёр абяанһаа бүридэһэн хоор бэлдэхын тула хэды ехэ оролдолго гаргаа гээшэб. Сэхыень хэлэхэдэ, зарим аймагшье иимэ хоор бэлдэжэ шададаггүй ха юм. Дуушад О. Ринчинов, М. Борбонов, Б. Мунгуков, Вл. Баторов хоорые ударидан дуулажа, удха шанартай болгоо. Харин Ц. Бадмаева, С. Очирова, Д. Батуев, Ц. Балсанов гэгшэд ёһотой дуушад байһанаа эли бодо харуулаа.

Бүхы юумэн хүгжэмшэнһөө, дирижёрһоо дулдыдадаг бэзэ. Баянистаар эндэ Доржо Урбасаев хүдэлдэг. Теэд гансахан баянай аялга хоорой һүр жабхаланта абяанда дарагдашадаг шуу. Эндэ пианино бии. Муунь гэхэдэ, наадажа шадаха хүн үгы. Энээн тушаа аймагай соёлой таһаг һанаагаа табиха юм бэзэ.

Ниитэлэн хэлэхэдэ, Дэрээнэй уран һайханай бүлгэм зүб харгыгаар ябана.

РАИСА ЖУРОВА ЖАН БАЛДАНОВ ХОЁР ЗҮЖЭГЭЙ ГОЛ РОЛЬНУУДТА ХОДО НААДАЛСАЖА, НЮТАГАЙХИДАА БАЯСУУЛДАГ ЮМ. ДРАМАТУРГ Ц. ШАГЖИНАЙ «ТАНГАРИГ» ГЭЖЭ ЗҮЖЭГТЭ НААДАЖА БАЙҺЫЕНЬ ХАРАНАЛДИ.

III. ХОЛЫН КУЛЬТБАЗАДА

«МОСКВИЧ» МАШИНАМНАЙ хүдөөгэй ялхитай харгыгаар ондого сондого бүмбэлзэһөөр, уданшьегүй Этхитын культбазада хүрэжэ ерэбэбди. Эндэ совхозой II-хи отделениин Октябрийн 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ комплексно бригада байдаг.

Газаа талаһаань харахада, үнэхөөрөөшье яһала гоёор шэмэглэгдэнхэй. Дээрэнь Улаан туг намилзана. Улаан бүд дээрэ аржытар бэшэгдэһэн лозунг, плакадууд хадагданхай. «Совхозой ажалшад! Юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ шэнэ амжалтануудые туйлая!», «Агуухэ Ленинэй сэсэн мэргэн һургаал хэтэ мүнхэдөө мандаха болтогой», «Малшад! Тобир тарганаар, гарзагүйгөөр үбэлжэлгэ үнгэргэхэ гээшэ манай нангин хэрэг мүн!», «Хонишод! Зуун эхэ хонидһоо зуун хурьга абаха уялгаяа бүгэдөөрэн дүүргэе!» гэжэ буряадаар бэшэгдэһэн уряа лозунгнуудые уншахадаа, эндэхи зон ажал хэрэгтээ бүхы сэдьхэлһээ хандажа, абаһан уялгаяа заабол дүүргэхые оролдоно гэжэ ойлгохоор бэлэй.

Досоонь ороходомнай, дулаан, ариг сэбэр, һаруул. Улаан бүдөөр нэмэрэгдэнхэй гонзогор ута стол дээрэ газетэ, журналнууд ябталан табигданхай. Ханаарнь стенд, эндэхи һаалишад болон малшадай ажалайнь дүнгүүд, бригадын саашанхи хараа зорилгонууд харуулагданхай.

Культбазые даагша Ж. Э. Дудеева һаяхана асарагдаһан газетэ, журналнуудаа ябталан табижа байба.

— Лекци, концерт ходо боложо байдаг. Тээсгэн Дэрээнэй больницын главна врач В. Д. Сангадиев ерэжэ, нилээд һонирхолтой лекци буряадаар уншаа һэн. Бэеэ ариг сэбэрээр абажа ябаха асуудалда онсо анхарал хандуулаа бэлэй. Кинофильмнүүдые саг үргэлжэ харадагбди. Март һарын һүүл багта Дэрээнэй дунда һургуулиин агитбригада ерэжэ, концерт харуулжа баясуулаа һэн. Багша А. Н. Долбонова «Уласхоорондын байдал тухай» лекци уншаа бэлэй, — гэжэ Жамсаран Эрдынеевнагай хэлэхэтэй хамта газааһаа һаалишад орожо, газетэ, журналнуудые хаража оробо. Эдэнэр хадаа һаалишад С. Н. Цыденова, М. М. Цыренова, Ц. Р. Бадмаева, Д. А. Бадмаева гэгшэд болоно.

Комсомол басаган Евгения Саланова 10-дахи класс дүүргээд, Уланхаанай библиотекэдэ хүдэлжэ захалһан юм. Уран һайханай бүлгэмдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, хүдэлжэ байгаад Зүүн-Сибириин соёлой институтда һураха хүсэлтэй.

Хүшэгөөрэй, Гааргын-Адагай, Ботолойн, Намзагай культбазанууд тон иигэжэ шэмэглэгдэнхэй, лекци, концерт ходо боложо байдаг юм. Минии һанахада, Дэрээнэй хүн зон концерт, зүжэг наада харангүй, лекци шагнангүй һуужа шададаггүй хаш. Тиимэһээ ажал хүдэлмэридөө урагшатай ябажа, КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хэлбэришэгүйгөөр дүүргэхые, совхозоо улам баяжуулхые үнэн сэдьхэлһээ оролдоно.

Ажал хүдэлмэри, ажахы, соёл болбосорол. Хоорондоо нягта холбоотой, оройдоо нэгэ удхатай нангин үгэнүүд гээшэ. Энэ һайхан хэрэгые совхозой партком, дирекци, сомоной Совет гурбан холбоо барисаатайгаар ябуулна.

М. ОСОДОЕВ,
манай корр.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ЭДИР АЯНШАЛАГШАДАЙ ТУЙЛАЛТА БА ЗОРИЛГОНУУД

Пионернүүд болон һурагшадай дунда «Эхэ оромни» гэһэн экспедици эхилһээр 2-дохи жэлээ боложо ябана. Республикымнай һургуулинуудай отрядууд хизаар ороноо шэнжэлхэ асуудалаар элдэб даабари дүүргэдэг. Жэшээлхэдэ, Баргажанай дунда һургуулиин, Хяагта хотын 1-дэхи, 2-дохи, Гусиноозёрскын 2-дохи болон бусад һургуулиин бүлэг һурагшад энэ талаар горитой юумэ хээ, Улаан-Үдын 42-дохи һургуулида хизаар ороноо шэнжэлхэ һонирхолтой музей нээгдээ. Тиихэдэ 45-дахи һургуулида мүн лэ иимэ музей һаяар нээгдэхэнь.

Баргажанай дунда һургуулиин шэнэ байшан соо шэмэглэгдэжэ байһан музей тон һонирхолтой байхаар хүлеэгдэнэ. Юуб гэхэдэ, тус һургуулиин һурагшад хизаар ороноо шэнжэлжэ эхилһээр һонирхолтой материал суглуулба. Эндэнь «Нютагаархинаймнай дайшалхы алдар соло» гэһэн гаршаг доро бүришье һонирхолтой зүйлнүүд бии юм. «Баргажан нютагта Совет засаг тогтоохын түлөө» гэһэн темэдэ зорюулагдаһан хоёр ехэ альбом бии. Эндэ броненосец «Потёмкиной» матрос В. Д. Волгин, партизануудай отрядуудай комиссар ябаһан Н. С. Кабанов, партиин түрүүшын ячейкэнүүд, түрүүшын комсомолшууд, Баргажанда Совет засаг тогтоохо хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулһан С. С. Коновалов, Г. П. Башаров болон бусадай ажал ябуулгатай һонирхон танилсамаар. Гэхэ зуура Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнда хабаадагшадай дайшалхы намтар һурагшадай хүсөөр жэл бүри арьбадхагдана. Аха дүү Козулинтанай бэшэһэн бэшэгүүдээр аман үгын журналнууд хэгдэдэг, тэдэнэй нэрэмжэтэ шанда хүртэхын түлөө эрхим зурагай, рассказ ба очеркнуудай конкурснууд үнгэргэгдэдэг юм. Эдэ бүгэдэ һургуулида эмхидхэгдэдэг выставкэдэ харуулагдажа, олоной анхарал татадаг байна.

Республикымнай олонхи һургуулинуудта дайнай болон ажалай ветерануудтай уулзалганууд үнгэргэгдэжэ байдаг. Жэшээнь, Хяагтын-Адагай дунда һургуулида Волосатов Сергей Филипповичые танихагүй хүн үгы юм. Тэрэ 1892 ондо түрэһэн. Дэлхэйн нэгэдэхи болон граждан дайнда хабаадалсаһан. Граждан дайнай үедэ Хяагта хотые, Наушка станциие сагаантанһаа тэрэ сүлөөлэлсэһэн түүхэтэй. Монгол арадай вождь Сүхэ-Баатарай оршуулагша, газаршанше ябаһан. Тиимэһээ С. Ф. Волосатовай ажабайдалай баян намтараар үхибүүд ехэтэ һонирходог. Мүн лэ нютагайнь басаган, дүлэтэ патриот Агафья Фёдоровна Ананьинагай үльгэр жэшээтэ ажабайдалда пионернүүд хододоо анхаралаа табидаг.

Хяагта хотын һургуулинуудай һурагшад болон пионернүүдэй суглуулһан материалнууд олон. Энэ талаар 1-дэхи, 2-дохи дунда, 8 жэлэй һургуулинуудта ехэ юумэн хэгдэнхэй. Тэндэ Буряадай түрүүшын революционер Цыремпил Ранжуров, Сүхэ-Баатар болон бусад тухай суглуулагдаһан материалнууд бии.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 102 жэлэй ойн баярта зорюулагдаһан заншалта хүдэлмэри Буряад оронойнмнай һургуули бүхэндэ һайханаар эмхидхэгдэжэ, үнгэргэгдөө. Энэ талаар Баргажанай Адагай дунда һургуулиин һурагшадай хэпэн хүдэлмэри үндэрөөр сэгнэгдээ һэн. Нютаг соогоо ехэ хүдэлмэри ябуулһан Баргажанай Адагай дунда һургуулиин музей ВЛКСМ-эй ЦК-гай Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна.

Хизаар ороноо шэнжэлхэһээ гадна, аяншалха талаар горитой хүдэлмэри һургуулинуудта хэгдэнэ. Үхибүүдэй аяншалагшадай республикын станци һургуулиин багшанар (физкультурын), һурагшадай дунда семинар үнгэргэнэ. Тиихэ зуура, спортын хүдэлмэри илангаяа ехээр анхарагдана.

Зүг шэгээ зүбөөр олохо талаар мүрысөөндэ эрхимүүд тодоруулагдажа, суглуулагдамал хоёр командатай болоһон байнабди. Сергей Гладышевай нэрэмжэтэ шанда хүртэхын түлөө Шэтэ хотодо үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ тэдэнэр шалгаржа, 1-дэхи һуури эзэлһэн байна. 2-дохи командамнай үбэл, Москвагай областьдо мүрысэхэдөө, 30 команда соогһоо 8-дахи һуури эзэлэнхэй, нютагаа бусажа ерээ бэлэй.

Байгша оной энэ һарада республикын бүхы һургуулинуудта аяншалагшадай слёт үнгэргэгдэхэ юм. Һуралсалай жэлэй дүүрэмсээр һургуулинуудай отрядууд олон үдэрэй аяншалгада мордохо юм. Олон отряд Хяагта, Баргажанай болон Сэлэнгын аймагуудаар, Байгал далай тээшэ аяншалхаар хараалагданхай. Тэдэнэр аяншалгаһаа бусаад, аймагайнгаа слёдто, удаань республиканска 19-дэхи слёдто хабаадалсаха байна.

Аяншалха дуратайшуулай хаһа оробо. Мүнөө үедэ тэдэнэр тусхай даабари абажа, ябаха маршрудаа тодоруулжа эхилбэ.

Л. ПОХОЕВА,
үхибүүдэй аяншалха талаар республикын станциин методист.

ХҮНДЭТЭ НЭРЫН ТҮЛӨӨ

Улаан-Үдын авиапредприятиин коллектив СССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан шэнэ социалис уялга һаяхан баталан абаба. Тиин мүрысөөнэй дүн һара бүри согсологдожо, түрүү һуури эзэлһэн экипажда партком ба профсоюзай дамжуулагын Улаан туган барюулагдаха, «СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ экипаж» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдохо юм.

Мүнөө авиаторнуудай дунда социалис мүрысөөн улам үргэдэжэ байна. «АН-2» түхэлэй самолёдой хорёод экипаж республикын ажахынуудай хабарай тарилгада туһамжа үзүүлжэ, 220 мянган гектарта хоро сасаха даабари абаба. Энээнһээ гадна, ойн түймэр сараха, геологуудые шэрэхэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха юм. Энэ хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө авиатор бүхэн оролдоно, машина, техникээ саг соонь заһабарилна.

И. ХРАПУНОВ.

Шэнэ гуримда оробо

Хори тосхоной гурбан магазин шэнэ гуримаар худалдаг болобо. Тэндэ ороһон хүнүүд хэрэгтэй эд бараагаа өөһэдынгөө дураар шэлэжэ абана. Жэшээ болгон «Универмаг» абая. Эндэ 12 наймаалагша хүдэлмэрилнэ.

Буркоопсоюзай системэ соо ажалшадые иимээр хангадаг магазинууд мүнөө дээрээ үсөөн. Түрүүшын магазин Турунтаево тосхондо нёдондо нээгдээ һэн. Мүнөө 2-дохи иимэ магазин Хори тосхондо нээгдэбэ.

Хори тосхоной универмагай оёмол эд бараа болон бүд наймаалдаг таһагые коммунистка Антонина Цыбикжаповна, галантерейн болон парфюмериин таһагые комсомолка Галина Иванова гэгшэд хүтэлбэрилнэ. Галинын бригадада залуушуул юм. Тиимэһээ бригадань комсомол-залуушуулай гэжэ нэрэтэй.

Худалдан абагшадай өөһэдөө эд бараа шэлэн абадаг магазинда эд бараан үргэнөөр харуулагдадаг. Хэрбээ энэ «Универмаг» хуушан гуримаараа худалдаг байхада, магазинай эд бараан багаар харуулагдадаг һаа, мүнөө эд бараанай 70—80 процентнь хүнэй анхаралда табигдана.

Хори тосхоной универмагай 1-дэхи дабхарта тоо бүридхэлгэ шэнэ аргаар хэгдээ. Энэ аргын хэрэглэгдэдэггүй байхадаа, 20—23 үдэр соо энэ ажал үргэлжэлдэг байгаа. Харин мүнөө 4 үдэр соо дүүрэшэбэ.

Дээрэ хэлэгдэһэн гуримаар магазинай ажалаа эмхидхэхэдэ, худалдан абагшадташье, наймаалагшадташье зохид болоо, наймаанай культурашье дээшэлээ.

Б. ДОРЖИЕВ,
Буркоопсоюзай НОТ-ой лабораториин начальник.

ХОНИШОД ХҮНГЭН МАШИН[А] АБАНА

Һүүлэй үедэ Мухар-[Шэ]бэрэй аймагай ажах[ы]дай олохон хонишод хү[нгэн] машина, коляскатай мо[то]цикл худалдан абажа, [с]лөөтэй сагтаа холо ой[ ] гүйлгэдэг болонхой. Ж[э]шээнь, «Знамя Лен[ина]» колхозой түрүү хони[шод] Б-Ж. Манибадаров, Д. [ ] Эрдынеев, А. Ф. Слас[ ] гэгшэд «Москвич — 41[2]» маркын хүнгэн машина һа[я]хан худалдажа абаба.

Үнгэрһэн 1971 ондо айм[а]гай механизатор, хони[шод] хамтадаа 20 хүнгэн ма[ши]на, коляскатай 20 мото[цикл] худалдан абаһан бай[на]. Байгша ондо аймагай аж[а]хынуудай олохон түр[үү]шүүл хүнгэн машина, м[о]тоцикл бүри олоор худ[ал]дажа абахань.

Ц.-Е. ЖАМБАЛО[В].

ЭХЫНГЭЭ ЗАМААР...

Дунда һургуули дүүргэһэн тухай аттестат Нинэдэ барюулагдаһаар тэбхэр жэл үнгэрөө.

Нина мүнөө һаалишанаар хүдэлмэрилнэ. Колхозой комсомолой организациин урдаа хараха эдэбхитэдэй нэгэн юм гэжэ Нина Цырендоржиева тухай нүхэдынь хөөрэдэг. Һургуулиин үйлэдбэриин бригадын эрхим хүдэлмэрилэгшэ, хонидой ноохо хайшалалга дээрэ нэгэтэ бэшэ суурхаһан Ниные нютагаархидайнь магтаха дэмы бэшэ. Һургуулидаа һуража байхадаашье тэрэ хэды олон эдэбхи үсхэл гаргажа, үетэн нүхэдөө хүлгүүлдэг гээшэ һэм!

Һургуулияа дүүргээд, колхоздоо хүдэлхэ гэжэ Нина шиидээ.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо Нина Цырендоржиева колхоздоо һаалишанаар хүдэлнэ. Тиигэхэ зуураа, үетэн нүхэдэйнгөө дунда ходо түрүү ябана, колхозойнгоо бүхы һаалишадай мүрысөөндэ 2-дохи хүн.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Бэрхэ-дабаанай фермын ахалагша һаалишан, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаһан Дулма Жамбаловнае Нинын хүсэхэнь бэрхэтэй болонхой. «Үшөө дүй дүршэлтэй болог, боргожог, амжалта хүндэ бэлээр ерэдэггүй юм гэжэ ойлгог» гэжэ Дулма Жамбаловна хэлэдэг. Теэд тэрэньшье гайхалтай бэшэ. Нина тэрэнэй басаганиинь хаям. Тиимэһээ эжынгээ «нюусые» басаганайнь өөрөө тайлбарилжа, түйлаһан амжалтыень арьбадхаха байһанда найдамаар.

Л. СЛЮНКИНА.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО
ХИЛЫН ЦААНАҺАА

ПАРИЖ.

ИНДОХИТАДТАХИ БАЙЛДААНУУД

ТАСС

Урда Вьетнамда патриотическа хүсэнүүдэй, дайсанай сэрэгүүдэй хоорондо шанга байлдаанууд болоно.

Хюэ хото шадар байрладаг «Игл», «Кинг» гэжэ баазануудые майн 5-най һүни патриодууд ракетээр, миномёдоор буудаһан байна. Майн 4-тэ дахуул, хархис «президент» Нгуен Ван Тхиеу «сэрэгүүд дайнгаа урма зориг бадараахын тула» Хюэ хотодо ерээ юм ха. Энэ хотые хамгаалха хэмжээнүүдые абахын тула, тус районда шэбээлһэн сайгон армиин командирнуудтай хөөрэлдэһэн һурагтай. Мүнөө үедэ хархис этэгээдүүд Хюэ хотые алдажа, зугадан тэрьедэхэ түйлдаа хүрэнхэй гэжэ Баруунай агентствэнүүдэй корреспондентнүүд Сайгонһоо мэдээсэнэ.

Куангнам провинцида Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд дайсанда шанга сохилто хэнэ, Куэсон хото руу добтолжо ябана.

Эндэхи патриодууд Түбэй хада гүбээлиг нютагуудтахи Плейка Контум хоёрой хоорондохи хүүргэ тэһэлээ, энэ хотоһоо 18 километртэ оршоһон «Полейкленг» баазые хүреэлээд, «Лекхань» баазаһаань дахуул сэрэгүүдые намнаа. Энээнэй эсэстэ Контум хото Урда Вьетнамай бусад районуудһаа таһалагдажа, американ сайгон сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэд тэндэ шэбээлһэн сэрэгүүдтээ туһалха хэмжээ абаха аргагүй болоһон байна.

ХАНОЙ. (ТАСС). Апрель һарын туршада Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд Тхыатхиен провинцида дайсанай 3500 солдадые хүлһөөнь буулгаһан, 36 самолет буудажа унагааһан, сэрэгэй 73 машина һандааһан, дайсанай 400 буу зэбсэг буляан абаһан байха юм.

Патриодууд апрелиин 13-һаа 25 болотор Куангнам провинцида дайсанай 1000 шахуу солдадые хүлһөөнь буулгаа, сэрэгэй 8 машина һандаагаа, 8 хүүргэ тэһэлээ.

ЛОНДОН. (ТАСС). Американ авиаци Вьетнамые бомбодожо үргэлжэлһөөр. Үнгэрһэн үдэрнүүдтэ США-гай тактическа авиациин самолёдууд Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэһэн районуудта 600 гаран добтолго хээ. «В-52» түхэлэй хүндэ бомбардировщигууд Хюэ, Контум хотонуудые бомбодоһон байна.

ХАНОЙ. (ТАСС). ДРВ-гэй МИД-эй түлөөлэгшэ мэдүүлгэ хэхэдээ, майн 3-да Хойто Вьетнамай Нгеан, Хатинь, Куангбинь провинцинуудые, Виньлиниин зоные американ авиациин бомбодожо байһыень хатуу шэрүүнээр шүүмжэлбэ. Вьетнамай Демократическа Республикын бээ даанхай, аюулгүй байдал эбдэһэн бомбодолгоёо, сэрэгэй бусад ябуулгана дары болюулха эрилтэ США-гай зонхилхы тушаалтадта зорюулагдаһан мэдүүлгэ дотор табигдана.

БОНН.

ЗҮБШЭХЭ АСУУДАЛЫНЬ—ДОГОВОРНУУДЫЕ ЭСЭСЛЭН БАТАЛАЛГА

ТАСС

Советскэ Союзай ба Баруун Германиин, Польшын ба Баруун Германиин договорнуудые баталха тухай асуудалаар майн 9—10-да Бундестагта түгэсхэлэй хөөрэлдөөнүүд болохо. Бундестагай старейшинэнүүдэй совет иимэ шиидхэбэри гаргаа гэжэ ДПА агентство мэдээсэнэ.

СДПГ-эй СВДП-гэй, ХДС-ХСС-эй парламентска бүлэглэлнүүдэй заседанинууд, мүн правительственна, правительствада ороогүй партинуудай хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадай зүблөөнүүд һүүлэй үедэ Бонндо таһалгаряагүй боложо, иимэ шиидхэбэри абалгада нүлөөлһэн байна.

СССР ба ПНР-тэй ФРГ-гэй хэһэн договорнуудые эсэслэн баталха тухай асуудал бүхы уулзалганууд, зүблөөнүүдэй гол анхаралда байгаа.

НЬЮ-ЙОРК

ҺҮЙДХЭЛТЭ ЯБУУЛГАНУУДЫЕ БОЛЮУЛХА

ТАСС

Хариин гүрэнүүдэй түлөөлэлгэтэ хэдэн эмхинүүдэй дипломадуудые харшалха, заналта хэхэ харата ябуулга «Еврейнүүдые хамгаалха лигеэр» һүжэрөөгдэжэ байнхай. Холбоото Штадуудтай харилсаа холбоо хэхэ ООН-ой комитедэй заседани дээрэ энэ асуудал дахин табигдаа. «Еврейнүүдые хамгаалха лигиин» гэшүүдэй зүгһөө совет хүдэлмэрилэгшэдтэ эсэргүүгээр хэгдэдэг хорото хулиган шэнэ ябуулганууд тухай, мүн бусад гэмтэ хэрэгүүд тухай совет түлөөлэгшэ Н. К. Тарасов комитедэй гэшүүдтэ мэдээсэбэ.

Ирагай, Сириин, Кипрэй болон бусад оронуудай делегадууд совет түлөөлэгшын мэдээсэл дээрэ нэмэжэ хэлэһэн байна. Сионис хорото ябуулгын һүжэрөөгдэһэндэ һанаагаа зобожо байһан тухайдаа мэдүүлээ.

Холбоото Штадуудай түлөөлэгшэ үгэ хэлэхэдээ, хардалга гүрдэлгэ, харата ябуулгануудые өөгшөөжэ байһаншуугаар тэмдэглээ. Хардалга гүрдэлгэдэ, хорото ябуулгада ороһон хүнүүдэй гомдол барижа, сүүдтэ хандаа һаань, американ хуулиин ёһоор, гэмтэ эгтэгээдүүд сүүдтэ үгтэхэ болоно гэжэ гэмтэдые сагааруулан, үмөөрэн һагад хэлэһэн байна. Харин дипломадууд американ сүүдүүдэй богоһо элээжэ, уршагта хэрэгүүдые шиидхэхын тула бүхы сагаа бараха ёһотой гэһэншүүгээр тэрэ хэлэбэ. Үгышье һаа, гэмтэд хэһээгдэнгүй үлэхэ болоно бшуу. «Хэрбээ харилсаа холбоотой байхые хүсөөгүй һаа өөһэдөөл хохидохот». США-гай түлөөлэгшэ иимэ һэнгэргүйгөөр үгэеэ дүүргэбэ.

США-гай тусхай түлөөлэгшын иимэ хараа бодолой таарамжагүй байһые олонхи делегадууд тэмдэглэһэн байна.

АЛЖИР

ТҮРҮҮШЫН ҺУНГАЛТА

ТАСС

Ажалшадай суглаанай түрүүшын һунгалта Алжирай Арадай-Демократическа Республикада болобо. Бүхы орон доторхи промышленна предприятинуудта үнгэргэгдэһэн ажалшадай суглаанууд фабрика, заводуудай ажал ябуулгые арад зоной зүгһөө хинаха, предприятинуудые хүтэлбэрилгэдэ хүдэлмэришэдые хабаадуулха зорилготой.

БОНН.

ХҮДЭЛӨӨН ҮРГЭДЭНЭ

ТАСС

Совет ороной ба Бару[ун] Германиин, Польшын ба Б[а]руун Германиин договор[нуу]дые эсэслэн баталхын тү[лөө] хүдэлөөн ФРГ-дэ улам үргэ[дэ]жэ байна. Энэ неделиин хо[ёр] үдэрэй турша соо ФРГ-гэй 1[ ] мянган хүн эдэ договорнууд[ые] баталха тухай мэдүүлгэнүүд гар табяа гэжэ Бонной тус[хай] эмхи зургаанууд дамжуулба.

Гамбург, Гельзенкир[хен], Дуйсбург, Дортмунд хотонуу[д]та манифестацинууд боло[обо]. Москвада, Варшавада абта[һан] договорнуудые эсэслэн батал[ха] шухала гээд мэдүүлнэ.

ВАШИНГТОН

Дахуулнуудтаа туһална

ТАСС

Пентагоной бүлэг «мэргэ[ж]тэд» Урда Вьетнам ошохо[ор] яаралтайгаар мордобо. Обо[ро]ны министр М. Лэйрдын [за]хиралтаар, сайгон сэрэгүү[дэ] США-гай нэмэжэ эльгээ[хээр] байһан зэбсэг хэрэгсэлнүү[дые] тэдэ шалгаха юм ха.

Американ хэблэлэй бар[им]талһанай ёһоор, материальн[а] техническэ хангалгаар обо[ро]ны министрэй туһала[гша] Б. Шилито гэгшын толгой[лһон] бүлэг генералнууд, адми[ралнууд] Куангчи хото шадар байлдаануудта дахуул арм[и] һамна сохигдоһондо Вашин[гто]ной һанаагаа зобожо байһан[иие] уламжалан сшохонь. «Сайго[ной] армиин частьнуудай ехэ [хуби]тэ хоролтодо орожо, сухар[ил]баатай болоһонтойнь дашар[мад] дуулан», сэрэгэй ноёд ти[гэжэ] ошоо гэжэ «Вашингтон пост» газетын сэрэгэй шэнжэлэ[гшэ] М. Гетлер мэдүүлбэ.

ДЕЛИ

Индидэ айлшалаад бусаба

ТАСС

Бангладешэй Арадай Рес[пуб]ликын гадаадын хэрэгүү[дэй] министр Абдус Самад Инди[дэ] айлшалаад, майн 4-дэ Дакка[да] бусаба. Албанай хэрэгээр И[н]дидэ айлшалха үедөө Инди[ин] премьер-министр Индира Га[н]дитай уулзажа, хоёр талые һо[]нирхуулдаг асуудалнууд[ые] зүбшэн хэлсэһэн байна.

Тобшо мэдээсэлнүүд

АММАН. (ТАСС). Эзэм[дэ]гын гуримуудта эсэргүү[сэ]гшэ араб патриодуудые Израи[лиин] засагаархид гам хайрагүй[гөөр] хашана, харшална. Иордан[ай] рэнэй баруун бэеһээ ниишэ [за]гээгдэһэн мэдээсэлнүүд[эй] ёһоор, Газа, Наблус хотону[уд]та 16 арабые олон жэлэй бо[ло]зороор түрмэдэ хааха, сула[дэ] дэ ябуулха гэһэн шиидхэ[бэри] Израилиин сэрэгэй трибу[нал] гаргаа.

БУЖУМБУРА. (ТАСС). А[п]релиин 29-30-най үедэ пра[ви]тельствада эсэргүү бүһа[лгэ] эмхидхэһэн һүйдхэлшэдые, ху[] һэншэдые үгы хэхэ ябуул[га] дүүргэн, Бурунди Республ[икын] зэбсэгтэ хүсэнүүд Танган[ьика] нуурай эрьедэхи Бужумбур[а] тоһоо урагшаа 70 километ[р] газарта оршодог Румонге хо[то] шадарай нютагуудые хар[ш]хүсэнүүдһээ сүм сүлөөлөө.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕ[В]

КАНДИДАДАЙ НОРМО ДҮҮРГЭБЭ

Велосипедээр урилдалгаар хүдөө ажахын институдуудай дунда РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Саратов хотодо боложо дүүрэбэ. Буряадай хүдөө ажахын институдай команда эндэ хабаадалсаһан юм.

Табадахи һуурида гараһан манай институдай спортсменүүд СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадалсаха эрхэтэй болоо. СССР-эй хүдөө ажахын дээдэ һургуулинуудай дундаһаа велосипедээр урилдагшадай шанга тулалдаан Джамбул хотодо майн 26-һаа 28 болотор үнгэргэгдэхэ байна.

Манай хүдөө ажахын институдай механическа факультедэй хоёрдохи курсын студент И. Лобанов энэ мүрысөөндэ эрхим һайн дүн туйлаа. Тэрэ 100 километрэй зайда урилдахадаа, хоёрдохи һуури эзэлһэн байна. Тиигэжэ Лобанов спортын мастерта кандидадай нормо дүүргэнхэй, түрэл институдаа бусажа ерээ.

Б. МИРОМАНОВ.

МАГТААЛДА ХҮРТЭБЭ

Улаан-Үдын 6-дахи столовын нэгэ таһаг трампаркын хүдэлмэрилэгшэдые хангадаг юм. Мария Евсеевна Полянская энэ таһагые даагшаар үнихэнэй хүдэлнэ. Хэрбээ гомдол, дурадхалайнь дэбтэр абажа ираа һаатнай, столовын таһагай хүдэлмэрилэгшэдтэ баяр баясхалан хүргэһэн үгэнүүд олон байха.

Трамвайн жолоошод Ч. Т. Черниговская, Т. Р. Зимко, Л. Е. Баляева гэгшэд «Амтатайхан эдеэ хоол ходо бэлдэжэ байдагайтнай түлөө һайниие хүргэнэбди» гээд бэшэнэ. Трампаркын хүдэлмэрилэгшэд В. И. Юферова, А. И. Черноусова, А. М. Кравцов гэгшэдтэй хөөрэлдэхэдэ таһагай коллективэй хүдэлмэриие магтана.

— Тогоошод Т. А. Горобец, И. И. Брикова гэгшэд амтатай хоол бэлдэхэһээ гадна, хүнүүдтэ налгай зохидоор хандадаг, — гээд тэдэнэр хэлэнэ.

Эрхим һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө столовын таһагай коллектив столовонуудай трестын Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдажа, баярай оршон байдалда Майн нэгэнэй һайндэрые угтаа.

Д. КОЛМАКОВ.

АВТОМАТ-НАЙМААШАН

— Һэй, хүбүүн! Город ошохошни гү даа? Намда конверт, открыткэ хоёрые асаржа үгыш, — гээд, сагаан толгойтой тулгуур бариһан үбгэнэй зэд мүнгэ һарбайхадань, нүгөөдэнь:

— Үбгэн баабай, эндэмнай автомат-наймаашан ерэнхэй гүбэ. Би эндэһээ абаад үгэһүүб — гээд, ханада хадаатай байһан ялагар харахан хайрсаг руу таба мүнгэ табижархиба. Тэндэһээнь конверт, дүрбэн мүнгэндэ открыткэ гараад ерэнэ. Үбгэн баабай тэрэниинь абахадаа, «энэшни яаһан сэсэн наймаашан гээшэб? — гэжэ этигэл түгэсөөр миһэрнэ...

Улаан-Үдэдэ шэнээр баригдажа, ашаглалгада үгтэһэн үндэр наһатайшуулай, инвалидуудай интернат байшанда иимэрхүү хөөрэлдөөнүүд һаяшагай соностодог болонхой.

Б. М. ДЫШИНОВ.

Соёлой һонин

Таджикска ССР. «Таджикфильм» студида буулгагдажа эхилһэн уран һайханай телевизионно хоёр серитэй шэнэ фильм «Четверо из Чор-Санга» гэжэ нэрэтэй. Энэ СССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдана. Хадын кишлагуудай нэгэндэ ажаһуудаг дүрбэн нүхэдэй хуби заяан, таджик, ород арадуудай хани нүхэсэл тухай энэ фильм соо харуулагдаха.

Зураг дээрэ: телевизионно уран һайханай «Четверо из Чор-Санга» гэжэ фильмын буулгагдажа байһан үе. Дундань — табигша режиссер Маргарита Касимова.

ТАСС-ай фотохронико.

Цыгануудай Москвско «Ромэн» театр Азербайджанай поэтесса Джахан Афруз гэгшын «Гангын ехэ долгин» гэжэ романтическа драма табижа харуулба. Энэ зүжэг соо Индиин цыгануудай ажабайдал, совет, эндэхэг арадуудай хани барисаан, түрүү, хархис хүсэнүүдэй тэмсэл тухай харуулагдана.

Зураг дээрэ: зүжэгһөө сценэ.

ТАСС-ай фотохронико.

МАНАЙ ХАТАРШАД—ЛАУРЕАДУУД

КРАСНОЯРСК. Эндэ мүнөө үеын бальна танцын ансамбльнуудай дунда зоны түрүү һуури эзэлхын түлөө конкурс-харалга хэдэн үдэрэй туршада боложо дүүрэбэ.

Манай республикаһаа зоны конкурсдо хабаадалсаһан «Туяна» гэжэ буряадай ансамблиин коллектив эрхим шангуудта хүртэбэ.

Шэнэ, мүнөө үеын бальна танца хатар гүйсэдхэхэдөө онсо шалгарһан манай хүбүүд, басагад Ольга Мурзиненко, Цырен Ешинимаев, Инесса Аранзаева, Всеволод Кубышкин, Антонина Харитонова, Борис Таскаков гэгшэд конкурсын лауреадууд болобо. Хатаршад Татьяна Булгатова, Бато Баяртуев, Елена Андреева, Алексей Бардаханов, Татьяна Цыденова, Александр Круглов гэгшэд нэгэдэхи шатын дипломоор шагнагдаһан байна. Национальна хатар ульгам бэрхээр гүйсэдхэһэн Елена Андреева, Алексей Бардаханов гэгшэд Красноярска хизаарай Хакассай автономито областиин, Татьяна Булгатова Бато Баяртуев хоёр ВЛКСМ-эй Красноярска крайкомой шангуудта хүртөө. Мүн балетмейстернүүд Л. Нинигина, В. Абагалдаева, Г. Кривулина гэгшэд Бүхэроссин IV конкурсын лауреадуудай дипломуудаар шагнагдаһан байна.

Т. БАДМАИН.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Танай сүлөө саг» — түрүү бэшэг. Ц. Митыповай радиогой үдэртэ зорюулагдаһан статья. «Летопись соревнования» — суглуулбари. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Кадрнуудай болбосорол» — С. Ангаповай статья. Буряадай АССР-эй арадай хинагшадай комитедтэ. Орон доторнай.

Гурбадахи хуудаһанда. Б. Дугаровай «Хүхюутэй, хэрэгтэй харилсалга» — Б. Дугаровай корреспонденци. Хилын саанахи һонин.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Илалтын үдэртэ зорюулагдаһан материалнууд. Нютаг нютагай һонин.

СЭ ЭНХИР КРАН

«ОРБИТЫН» ПРОГРАММА ХАРУУЛНА:

12.55 — дамжуулгын программа. 13.00 — орон доторхи һонин. 13.10 — һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 13.40 — Эдиршүүлдэ зорюулагдаһан дамжуулга. 14.40 — телевизионно уран һайханай фильм. 15.30 — хүгжэмтэ дамжуулга. 16.00 — «Зима и весна 45-го» гэһэн олон серитэй документальна фильм.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

17.05 — «Где ты, голубая Золушка?» гэһэн киноочерк.

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

17.15 — «Льды уходят в океан» гэһэн теле-зүжэг. 18.40 — орон доторхи һонин. 18.50 — Кногой аяншалгада дуратайшуулай клуб. 19.45 — уласхоорондын дамжуулга. 20.15 — бескетболоор уласхоорондын дамжуулга.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

21.00 — уран һайханай фильм.

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-5[ ] приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 6[ ]. отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-[ ] 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности [ ] строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-[ ] культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, [ ] формации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машин[ное] бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.